

Karawanken Bote

Verlag und Schriftleitung: Klagenfurt, Bismarckring 13, Postfach 115 / Bezugspreis (im voraus zahlbar) monatlich RM 1.— frei Haus (einschließlich RM 0.20 Zustellgebühr)
Abbestellungen der Zeitung für den nachfolgenden Monat werden nur schriftlich und nur bis 25. des laufenden Monats angenommen

Nr. 99.

Krainburg, den 15. Dezember 1943.

3. Jahrgang.

Poslanec USA nedvoumno dokaže vojno krivdo Roosevelta Slika Rooseveltovega samoveljčja

Amerikanci se sami izdajajo — V govoru zadan udarec s strani Angliji

Berlin, 14. decembra. J. Sumner, zastopnik države Illinois je v nekem govoru pred ameriško poslaniško zbornico ostro in brez prizanašanja očrtal sliko severnoamerikanskega, od samoveljčja in domišljavosti obsedenega predsednika Roosevelta. Ne navadno prostodušna in drzna razlaga, ki jo je doslej anglo-amerikansko časopisje zamolčalo, se je z objavo irsko-amerikanskega tednika »Leader« razširila v javnosti.

Dokazi o vojni krivdi Roosevelta, katere je šele v torek japonski diplomat Kurusu v svojem govoru tako zelo poudaril, so bili z najmerodajnejše strani še pomnoženi. S svojim mnenjem, ki zadene v črno, jih je potrdil znova poslanec Zedinjenih držav. »Znano je«, tako izjava Sumner na drobno, »da Roosevelt ne mara svoj načrt, o neki cel svet obsegajoči „zvezi narodov“ — to je političnim razmeram USA prilagojen opis za tam zavržen pojem svetovnega gospodstva — uresničiti v enem samem dejanju, ker upravičeno domneva, da bi bil to prevelik grižljaj za ameriško ljudstvo, in se mu zdi, da bo laže dosegel svoj cilj korak za korakom. Zvižaja je bila tokrat v evropskem sektorju dogajanja ta, da se pomeša ameriške zadeve tako z angleškimi, da bi Zedinjene države ne mogle več nazaj.«

Poslanec je poudaril, da se je Roosevelt odločil, doseči svoj cilj z vsemi, če bi bilo potrebno tudi z najmalopridnejšimi in najbolj krvavimi sredstvi. »Če mislite«, je dejal Sumner dobesedno, »da si predsednik tega ne bi upal, potem pozabljate, kako častihlepen je. Tuji hujskači se laskajo njegovemu častihlepu ker vedo, da je to ključ k zakladnici Zedinjenih držav in da na ta način dobe denar, ki ga potrebujejo za vojno proti Nemčiji.« Ta točka govora je bila namenjena predvsem Angliji, ki se je v svetovnem razvoju zadnjih stoletij že vedno tako s svojim zlim vplivom udejstvo-

vala, pri čemer je govornik ugotovil, da je Anglija na celem svetu zasovražena. Od Moslemov, Ircev, Francozov, Egipčanov, Indijcev, Burmancev in Kitajcev. Ker pa ti advokati svetovnega kaosa brezpogojno potrebujejo severnoamerikansko podporo, vzpodbujajo na spreten način častihlepje severnoameriškega predsednika do brezobzirnosti, in mu pripovedujejo, da je izbran za šefa svetovne vlade. »Prerokujem«, je zaklical severoameriški parlamentarec, »da bodo zgodovinarji nekoč pisali o Rooseveltu kot o Habsburžanu Karlu V., o katerem pravijo, da ni imel zanima-

nja za uspešno vladno svoje lastne države, ker si je v svojem častihlepu želel, da bi ga imenovali gospodarja sveta.«

S temi udarnimi napadi Amerikanca je z občudovanja vrednim opazovalnim darom in nezmotljivim čutom za resnico podana vsota dosedanje in bodoče slepilne politike, ki jo vodi svoje meje prezirajoči diktator Zedinjenih držav. Vsi dokumenti, ki so jih zbrali z znanstveno skrbnostjo in odgovornostjo nemški in japonski uradi o vojni krivdi Roosevelta, so s tem živo, strastno in vendar nepodkupljivo hladno podčrtane. Amerikanec, ki so mu psihološki pogoji te pristno ameriške, blazne sestave bolj očite in razumljive, kot pa kateremukoli Evropejcu ali Japoncu, sveti s plamenico spoznanja v prepad, v katerem životarji Roosevelt, in opozarja na nevarnost, ki nastajajo za zdrav razvoj Zedinjenih držav iz samoveljčja posameznika. Nas zanjima samo izboren oris predsednikovega značaja in nepobitni dokazi, da so krivi vojne, kar smo mi že vedno navajali in poudarjali, ti politično naivni, svetovnega gospodstva željni iluzionisti.

Težki obrambni boji še trajajo

Nove sovjetske rezerve pri Žitomiru odbite — Uspešni nemški napadi ob Teterevu

Oberkommando der Wehrmacht je dne 13. decembra objavilo:

V odseku pri Kirovogradu in pri Čerkasiju je sovražnik tudi včeraj večkrat napadal z menjajočo se silo. Težki obrambni boji trajajo nezmanjšano še dalje.

Na bojišču severovzhodno od Žitomira so Sovjeti podvzeli z na novo pripeljanimi močmi silne nasprotna napade, ki smo jih zavrnili. Naše čete so tam znova prešle v napad in razbile sovražno mostišče ob severnem bregu Tetereva.

Severno od Ilmenskega jezera so udarne čete neke lovske divizije presenetljivo vdr-

le v dobro izgrajeno sovražno oporišče. Posadko, obstoječo iz enega sovjetskega bataljona, so po kratkem silnem boju uničile ali ujele.

Na ostali vzhodni fronti je prišlo le do bojev krajevnega omena.

V bojih južno od Kerča se je posebno odlikovala 3. romunska gorska divizija generalnega majorja Mociulskega.

Na južnoitalijanski fronti je potekel dan brez večjih bojnih dejanj.

Nekaj sovražnih letal, izmed katerih je bilo eno sestreljeno, je v pretekli noči podvzelo vznemirjevalne polete nad rheinsko-vestfalsko industrijsko ozemlje.

„Nikoli več podložniki Sovjetov“

Kauen, 14. decembra. V litavskem okrožnem mestu Raseinen se je vršila proti moskovski aroganci protestna manifestacija, ki so se je udeležili delavci, zastopniki obratov in drugi prebivalci mesta. Načelnik okrožja Raseinen, stotnik Cusaitis, je rekel med drugim zborovalcem: »Mi Litvanci opazujemo osvobodilne namene Stalina s sovraštvo in gnusom in izjavljamo s tem predvsem svetom, da nismo zadovoljni s tem in da nikdar več ne bomo postali sovjetski državljani. Moramo se odločiti, da zastavimo svojo kri v skupnem boju z Nemci in drugimi kulturnimi narodi Evrope proti boljševiškememu zmaju za svobodo naše domovine.«

Ponovni sovjetski napadi krvavo odbiti

Odstreljenih 68 oklopnjakov — Številni kraji pri Žitomiru in Korostenu zavzeti

Oberkommando der Wehrmacht je dne 12. decembra objavilo:

Južno od Kerča so Sovjeti znova poskušali izkrcanje ponoči. Spodletelo je v obrambnem ognju vseh orožij, pri čemer je bilo uničenih dvanajst čolnov za izkrcanje.

Vzhodno od Kirovograda je sovražnik na široki fronti nadaljeval svoje napade. Odbili smo jih v srditih bojih, odstrelivši Sovjetom 68 oklopnjakov. Tudi ponovni sovražni napadi pri Čerkasiju so bili brez uspeha.

Na bojišču pri Žitomiru in Korostenu so naše čete z naskokom vzele številne kraje.

Na ostali vzhodni fronti se niso vršila nobena večja dejanja.

Zračno orožje se je z združenimi silami bojnih letal in bombnikov podnevi in ponoči

bojevalo proti sovražnikovemu oskrbovalnemu prometu na suhem in na vodi ter uničilo številne močno natovorne železске vlake in večje število čolnov vlačilcev.

Na južnoitalijanski fronti so bili tudi včeraj samo krajevni boji. Odbili smo sovražne napade na obeh straneh Venafr in ob jadranski obali.

Skupine severnoameriških bombnikov so izvršile včeraj podnevi zastrašovalni napad na stanovanjske četrti mesta Emden. V silnih zračnih bojih in po protiletalskem topništvu smo setrelili 24 sovražnih letal, večina štirimotornih bombnikov.

V pretekli noči so posamezna vznemirjevalna letala preletela zapadno ozemlje Reicha.

Londonski radio je predstavil Tita

K imenovanju Tita za »maršala« piše v Belgradu izhajajoči časopis »Donauzeitung« sledeče:

V soboto zvečer je imel londonski radio svojo senzacijo: objavil je sestavo nove »jugoslovanske vlade«, ki je bila izvoljena na »osvojenem« ozemlju od »najvišje zakonodajne oblasti«, ki se je baje sestajala iz 142 »narodnih predstavnikov«.

Nadalje je sklenila »zakonodajna seja« podeliti dosedanjemu »vrhovnemu poveljniku ljudske osvobodilne armade in partizanskih skupin«, Hrvatcu Josipu Broz-Tito, naslov maršala in mu predati v kabinetu vodstvo državnoobrambnega ministrstva.

Prvič javlja londonski radio, da je Tito Hrvat in da se imenuje Josip Broz.

Za vedenje britanske vlade in javnosti nasproti tistim »jugoslovanskim« krogom, kateri so v upanju na podporo in priznanje Velike Britanije in na podlagi dalekosežnih londonskih obljub, pahnili državo v vojno, je bil že nek članek v »Daily Herald« značilen, ki se je bavil s 25. obletnico nekdanje ustanovitve kraljevine Jugoslavije.

V tem članku britanski list namreč ugotavlja, da Jugoslavija nikoli ni bila neko zedinjenje narodov. Emigrantska vlada je »kolekcija reakcionarnih uradnikov«, o katerih se nikakor ne da trditi, da zastopajo katerikoli del »Jugoslavije« tvorečih ljudstev. Še v petek, 3. decembra je izjavil nek zastopnik »jugoslovanske kraljevske« vlade v Kairu, da radi članka v »Daily Herald« sicer ni vredno vlagati diplomatske demarše v Londonu, vendar so ogorčeni, ker so se v zadnjih tednih že večkrat pritožili »radi negativnih izjav« britanskega radia, ne da bi doslej prejeli dokončen odgovor od angleške vlade.

Vsekakor je preteklo komaj 24 ur, ko je že bil »definitiven odgovor« tukaj: po Londonu priznana nova »jugoslovanska vlada«, katere ustanovitev je dosegla Moskva. »Kabinet« v Kairu je sicer že v nedeljo 5. decembra izdal proglas, v katerem odklanja Titovo »provizorično vlad« in označuje pripadnike novega komunističnega »maršala« kot teroriste, v kateri nadalje tudi popolnoma jasno trdijo, da vodijo take struje samo do notranjih bojev, pri čemer so aliranci precej sokrivi tega razvoja, vendar dvomimo, da bodo ta presojanja na kakršnikoli način vplivala na že določeno politiko Londona in Washingtona proti Moskvi.

Ne samo Draža Mihajlović, marveč tudi bivši jugoslovanski kralj Peter in tudi vse »anglofilске« klike »večnovčerajsnje Jugoslavije« — vsi ti so žrtvovani sklepom v Moskvi, Kairu in Teheranu.

Sobotna oddaja londonskega radia je bila udarec s pestjo v obraz kralja Petra. Mihajlovića in vseh teh, ki so upali, da je Anglija »rešiteljica in osvoboditeljica« Jugoslavije.

Kot »osvoboditelj« nastopa sedaj od Moske postavljeni in po Londonu priznani Josip Broz-Tito, kateri vidi svojo prvo nalogo v tem, da uniči »reakcionarno velikosrbsko tolpo«, gleda v komunistični stranki »Jugoslavije« pravi »organizacijski faktor obojene borbe«, je tisti, ki poudarja neločljivo povezanost jugoslovanskih komunistov s kominterno in čegar »generalni štab« se sestaja skoraj izključno iz sodnijski obsojenih komunističnih teroristov — kot je vse to razvidno iz dokumentov, katere so našli pravkar pri uspešnem razkritju neke tajne komunistične centrale v Belgradu.

Pač lahko rečemo: razvoj v tem prostoru bi že potekel »po sporedu«, če bi ne bila tukaj nemška vojska, ki ima tudi besedo in sicer veliko.

Imenovanje novega poslanika v Italiji

Berlin, 14. decembra. Führer je na predlog Reichsministra des Auswärtigen pl. Ribbentropa imenoval pooblaščenca Velikoneške države v Italiji, poslanca prvega razreda Rudolfa Rahma za poslanika.

Križev pot škofa Nikolaja iz Rostova

Podzemeljska ječa GPU — Grozopolna vožnja — Izmed enajst otrok sedem mrtvih

Bukarešta, 14. decembra. »Viatza« pri naša pretresljiv razgovor z rostovskim škofom Nikolajem Visilijevičem. Škof Nikolaj, ki se po izpraznitvi Rostova nahaja v nekem romunskem samostanu, je zasedel leta 1931. škofijski stol v Rostovu, potem ko je bil njegov prednik Serafin Silicov obsojen na prisilno delo. Škof Serafin je pri prisilnem delu na prekopu Volge radi prenaporov umrl.

Škof je bil pred svojim nameščenjem več let v različnih sibirskih ječah, potem pa radi svoje priljubljenosti med narodom zopet izpuščen. Po škofovski volitvi je bil poklican k GPU, kjer se je moral pismeno zavezati, da nikoli ne bo zapustil škofovskega poslopja. Do 23. maja 1935. je bil več kot stokrat zaslišan in vedno znova izpuščen z zavezo, da nikogar ne bo sprejemal v svoji hiši. Ta dan (23. maja 1935.) so ga zavlekli v podzemeljsko ječo GPU v Rostovu. Sodišče, ki se je sestajalo večinoma iz židov, ga je obsodilo na pet let prisilnega dela. Iz ozkih celic rostovske ječe GPU so vsako noč odvedli številne ujetnike in jih usmrtili, včasih so jih ustrelili tudi v celicah. Kljub temu se celice niso izpraznile, kajti vsak dan so privedli nove žrtve.

Škofa Nikolaja so 180 dni klicali vsako noč ob enih k zaslišanju, ki je trajalo dve do tri ure. Zgodaj zjutraj pa je moral zopet na delo. Nekaj časa je moral trebiti krompir. Za vsak krompir, ki so ga po delu še kje našli, so dobili jetniki udarec z bičem, spletenim iz žice. Potem je prišel v Sibirijo. Mnogi sojetniki so umrli v vlaku, kjer jih je bilo zaprtih 35 v oddelku, ki je bil, po napisu na vratih sodeč, namenjen za deset oseb. Ker se niso mogli uleči, so spali stoje, naslonjeni drug na drugega. Več dni niso dobili vode in, ko že niso mogli več go-

voriti, so se sporazumeli samo še z znaki. Vagon z jetniki so premikali od ene sirske ječe do druge, ki so bile vse prenapolnjene in so odklanjale sprejem novih jetnikov. Končno so jih odpravili v neko iz podzemskih jam sestoječo vas sredi zapuščene nerodovitne pokrajine v stegi ter jih prepustili njihovi usodi.

Škofa Nikolaja so potem, ko se je končno po prebiti kazni vrnil v Rostov, kmalu osvobodile nemške in romunske čete. Izmed njegovih enajst otrok so jih medtem sedem pomorili, eden je bil obsojen na prisilno delo, trije pa so pobegnili ter se doslej še niso javili.

Močno izlreznjenje v US-Ameriki

Amerikanski narod hočejo naščuvati k novim žrtvam — Sanje o oskrbi po zraku

Zeneva, 9. decembra. Potem ko se je izkazala teheranska »orjaška bomba blufa« kot strel, ki se je razpočil v cevi, se trudijo amerikanski in angleški časniki in časopisi z opozoritvijo na še bodoče težke skušnje in trde žrtve naščuvati prebivalstvo v smislu vojnih priganjačev. Tako izjavlja na pr. severnoameriški časopis »News Week«, da je samozadovoljstvo znova postalo državni sovražnik številka 1. pri notranji ameriškani fronti. Vsak, ki ima politično kak pomen, izraža svarila, da vojna še dolgo ni dobljena. Najbolj zaskrbljeno se čuti vojno ministrstvo, ker ve kakšna ogromna naloga še čaka Anglo-Amerikance.

»Iz razlogov vojaške varnosti baje ni moglo objaviti vseh dejstev in števil in se zato odločilo za prvo sredstvo, ki je bilo pri roki: 200 podjetnikov, delavcev in zastopnikov tiska so naročili v Washington k deloma javnemu, deloma zaupnemu razgovoru, češ da je vodečim možem bilo do tega, da bi pozvanim vtepli v glavo činjenico, da se tekom prihodnjih dvanajst mesecev lahko izoblikuje ali uniči usoda Amerike.

V to svrhu se je pripeljala, tako opisuje »News Week« dalje, cela baterija gospodarskih voditeljev in visokega vojaštva: državni tajnik za vojno ministrstvo Patterson, šef generalnega štaba Marschall, vrhovni poveljnik zračnega orožja general Arnold, namestnik načelnika tajne službe generalni major Strong. vodja urada za vojno mobilizacijo Byrnes in še več drugih.

Glede vojaške situacije so baje izjavili: nemško zračno orožje je danes daleko močnejše kakor 1939. leta. Nemške armade lahko odvrnejo vsak napad na trdnjavo Evrope. Tudi japonske letalske zračne bojne sil stalno naraščajo. »Naše zgube pa so bržkone tako težke, da jih čutijo v vsakem

ameriškem mestu in vasi«, je ugotovil generalni major Strong, vtem ko je nek član ameriškega zračnega vrhovnega poveljstva izjavil: »Sanje, da se pri večjih operacijah vrši oskrba po zraku, morajo ostati sanje.« Povzemajoč izjave Marshalla in Arnolda je Patterson podčrtal, da ga generali niso pustili v dvomu, »da tudi naše zmage pred kratkim niso mogle v omembe vrednem obsegu slabiti vojaške moči sovražnika.«

Udeležence konference je pa najbolj dojmilo to, kar so jim povedali s pomočjo tainih statistik o ogromni gospodarski moči Nemcev in Japoncev.

Davis in mali zavezniški narodi

Zeneva, 14. decembra. Po pojmovanju prejšnjega severnoameriškega veleposlanika v Sovjetski zvezi Davisa se morajo, kakor priobčuje newyorški dopisnik »Daily Expressa«, mali zavezniški narodi odreči v miru v istem obsegu kakor sedaj v vojni

Silni obrambni boji pri Kremenčugu

Težke sovjetske zgube pri Čerkasiju — Odbiti sovražni sunki v Južni Italiji

Oberkommando der Wehrmacht je dne 11. decembra objavilo:

Pri Kerču so nemške in romunske čete z napadom vzele nek nadaljnji prevladujoči vrh. Nove sovjetske poskuse izkrcanja so preprečile enote vojske ob skupnem delovanju s pomorskimi topniškimi čolni ter obalnimi baterijami vojne mornarice in potopile pri tem 15 polnozasedenih čolnov za izkrcanje.

Premenljivi obrambni boji jugozahodno od Kremenčuga trajajo še z nezmanjšano silo. Odstrelili smo številne sovražne oklopnjake. V prostoru pri Čerkasiju so se ves dan menjavali težki sovražni napadi z lastnimi nasprotnimi napadi. Pri tem je sovražnik razen številnih mrtvih zgubil 24 oklopnjakov.

Na bojišču pri Žitomiru in Korostenu smo z lastnim napadom pridobili še več sveta kljub silnim nasprotnim napadom Sovjetov. Med Pripjetom in Berezino je bilo včeraj sovražno napadno delovanje slabše. Nekaj vasi smo vzeli z napadom. Pripeljali smo ujetnike in plen.

Na ostali vzhodni fronti so se vršili ži-

svojim internim pravicam v prilog glavnih zaveznikov. Kajti če hočejo zaveznički, tako izjavlja Davis, pridobiti mir, morajo nastopiti ravno tako strajeno in s skupnim ciljem pred očmi, kakor sedaj v vojni.

Pomen teh besed je jasen: Anglija in Yankeji so v Moskvi in Teheranu končno javno predali male narode Evrope boljše vikiom. Ni jim bilo niti mogoče in tudi niso nameravali, da bi se zavzeli za svoje male zavezničke. Tak je položaj, ki ga je treba sedaj pojasniti klikam poljskih, srbskih, grških, nizozemskih in vseh drugih emigrantov.

Britanska ladja s 300 mrličih na krovu

Madrid, 14. decembra. V času, ko se je Churchill mudil v Gibraltarju, kjer je v spremstvu poveljnika trdnjave pregledoval obrambne naprave, je iz smeri od Sredozemlja priplula neka velika britanska trgovska ladja v trdnjavske luke. Bila je torpedirana in težko poškodovana po neki podmornici in je imela na krovu mrtva trupla 300 vojakov, ki jih je usmrtila eksplozija torpeda.

Gibraltarski doki prenapolnjeni

Algieras, 14. decembra. Kakor poročajo, so priplule v gibraltarsko luko številne po sovražnikovem učinku težko poškodovane britanske in severnoameriške trgovske ladje, ne da bi bilo dosedaj mogoče, da bi jih popravili. Prvi, drugi in tretji dok za popravila so zasedeni po več britanskih rušilcih in eni bojni ladji, pri katerih popravnih del še niso mogli dovršiti.

vahnejši krajevni boji le ob jezerski ožini južno od Nevla.

V srednjem odseku fronte v boj poslani pomernsko-mecklenburška 292. pehotna divizija, ki jo vodi Generalmajor John, in šlezijška 5. divizija oklopnjakov, ki jo vodi Generalmajor Decker, sta odlično deležni obrambnih uspehov, ki so bili doseženi na srednjem frontnem odseku v zadnjih tednih.

Na južnoitalijanski fronti je ob živem delovanju topništva in letalcev prišlo do živahnih bojev samo v odseku jugozahodno od Venafr in ob jadranski obali. Odbili smo več sovražnih sunkov in zajeli neko majhno krajevno mesto vdora.

Nad italijansko fronto je včeraj protiletalsko topništvo zračnega orožja sestrelilo devet sovražnih letal.

Izmed sovražnih letal, ki so podnevi sunili proti nizozemsko-nemški mejni krajini in v minuli noči proti Zapadni Nemčiji, smo uničili šest.

Odredi nemških letal so v noči na 11. december napadli cilje na Jugovzhodnem Angleškem.

Številni sovjetski napadi prestreženi

Lastna napadna podvzeta v prostoru pri Žitomiru in Korostenu dobro napredujejo

Oberkommando der Wehrmacht je dne 10. decembra objavilo:

Pri Kerču so lastne udarne čete s nasokom vzele nek važen vrh. Sovražni sunki ob kerzonskem mostišču so bili brez uspeha.

V prostoru jugozahodno od Kremenčuga so se vršili težki boji tudi včeraj v gostem snežnem metežu. Uspelo nam je, prestreči večinoma s protisunkom številne močne napade Sovjetov. V nekaterih vdornih mestih so boji še v polnem teku.

V prostoru pri Čerkasiju je sovražnik znova silno napadal.

V prostoru pri Žitomiru in Korostenu lastni napad dobro napreduje kljub ojačenemu sovražnemu odporu.

Med Pripjetom in Berezino kakor tudi ob Dnjepru severno od izliva Berezine smo se ubranili več močnih sovražniških napadov, zajezili nekaj vdorov in z združenim ognjem razbili nared stoječe Sovjete.

Od ostale vzhodne fronte ne poročajo o nobenih pomembnih bojih.

Pri težkih obrambnih bojih zadnjih tednov v srednjem odseku fronte se je posebno odlikovala šlezijška 102. pehotna divizija, ki jo vodi Oberst pl. Bercken.

V zapadnem odseku južnoitalijanske fronte je sovražnik vzel nekaj grebenov na obeh straneh ceste v Cassino. Po premenljivih bojih smo tam preložili lastno obrambno fronto za nekaj kilometrov nazaj proti severozapadu.

ZRCALO ČASA

Polkovnik McCornick, izdajatelj in lastnik »Chicago Tribune« v svojem listu silno očita zlaganost vojne poročevalstva Zedinjenih držav, poroča londonski »Daily Mail«. Z nesmiselnostjo cenzuro se prikriva prebivalstvu USA resnica o poteku vojne. Casopisje naj tega ne dovoli več.

Zedinjenje britanskega imperija z Zedinjenimi državami je zahteval v nekem intervjuu, ki ga je dal angleškim in severoameriškimi časnikarjem, radikali levičar Linclaire Lewis, pisatelj v USA.

Neka sovjetska dobrodelna organizacija, ki je bila ustanovljena v Alžiru pod pokroviteljstvom sovjetskega poslanika Bogomolova, je nakupila s sovjetskim denarjem ameriška živila, katera so potem prelepili z rdečimi trakovi in sovjetskimi zvezdami. Letaki pozivajo k zedinjenju Alžira, Maroka in Tunisa pod sovjetskim pokroviteljstvom.

»Sovjetske častne stotnike« bodo poslani na razna vojna pozorišča zapadnih sil. Prve se bodo v kratkem pojavile v Alžiru. Te bodo po potrebi nastopale v borbah. To »častno stotnijo« si je izmislil Winston Churchill.

V pokrajini Judeje je šlo pred kratkim v zrak iz neznanh vzrokov veliko skladišče municije britanske armade, javljajo v nekem poročilu iz Jeruzalema. Številni vojaki so bili pri tem ubiti ali ranjeni. Sledila je vrsta zapornih povelj.

Prejšnji poveljnik francoske legije v Severni Afriki, general Martin je bil po odredbi de Gaullejevega komiteja aretiran, ker so pripadniki legije naklonjeni vladi v Vichyju.

»Skupnost gospodarskih in kulturnih interesov v Aziji bo trajala preko vojne«, je izjavil glavni guverner v Indokini, admiral Decoux ob drugi obletnici začetka vojne v Tihem oceanu. Odnosaji med Japonsko in Indokino postajajo vedno ožji in so ustvarili ozračje prave prisrčnosti.

»Daily Mail« poroča, da so morali Stalinu za teheransko konferenco poslati nič manj kot deset povabil in nujne izredne poslanice Churchill in Roosevelta.

Britanska poročevalna služba poroča iz Moskve: »Nemški naskok v okrožju Kijeva se vrši z silovitostjo, kakršne že dolgo nismo doživeli«.

Turška poročevalna služba javlja, da je po zadnjih poročilih Sovjetska zveza sklenila priznati »vlado« glavarja tolp Tita kot legalno zastopstvo Jugoslavije.

Amgott je razpustila vse delavske zveze v Južni Italiji. S to odredbo je italijanski delavec v zasedenih pokrajinah predan popolnoma v milost in nemilost kapitalističnim interesom angloameriškimi plutokratov.

Po sedaj objavljenih uradnih podatkih se je vzešlo v zadnjih desetih mesecih v Zedinjenih državah 380.000 židov iz Evrope.

Rimska mestna oblastva so prejela od vlade navodila za ustanovitev koncentracijskega taborišča za približno 16.000 židov.

Londonski poročevalec lista »Yan« je označil kot ironijo usode, da se je Churchill poslovil v Teheranu od Stalina s sledečimi besedami: »Zdravstvujte, maršal Stalin, Bog naj vas vodi«.

Kakor javlja vojni poročevalec agenture Domej je objavil cesarski glavni stan, da znašajo izgube vojne moči Zedinjenih držav v prvih dveh letih vojne v Vzhodni Aziji 399.000 mož.

Dosedanje zgube angleških čet v Burmi in Indiji znašajo vstevši obmejne borbe do 10. maja 1943. po japonskih navedbah 73.383 mrtve. Od teh imajo Angleži samo 12 odstotkov mrtvih proti številu indijskih in čungkiških kitajskih čet.

»Daily Mail« poroča, da je izjavil Lloyd George: »Možje je, ki imajo oblast, se nahajajo predolgo na svojih mestih. Z mano je bilo ravno tako. Popreje bi se bil lahko umaknil kot junak, toda čakal sem dokler nisem bil končno odslovljen. Tudi Churchill bo zamudil ugoden trenutek za svoj odstop«.

Francoski tednik »La Gerbe« spominja, da je imel general Smuts že v aprilu 1919. razgovore z agentom kominterne Belo Kunom, v katerih je Smuts objubil zagovarjati namene Bela Kuna, ustvariti komunistično Madžarsko.

V teku ofenzive, ki jo je začel na italijanski fronti Eisenhower, so bili postavljeni Badoglijevi Italijani v prve vrste kot krma za topove. Dobren del nameščenih skupin je prešel v nemške črte, ravnotako kot so pred nekaj tedni prešli Poljaki pri Smolensku.

Trgovska mornarica Zedinjenih držav se nahaja s pomočjo »Nationalen Maritime Union«, ki plove v komunističnih vodah, praktično pod poveljstvom Moskve, ugotavlja »Chicago Tribune« v nekem uvodniku.

Angleško tobačno podjetje Carreras je razdelilo za v oktobru poteklo trgovsko leto 30 odstotne dividende, znano denarno podjetje za južnoafrikanke rudniške industrije Grand Selection Coop 40 odstotne. Obe plutokratski podjetji sta svoj čisti dobiček radi vojne konjunktore znatno zvišale.

Londonski zoološki vrt je bil od Badoglije kupil dva leva, ki jih je bil ta svojčas odpeljal iz Addis Abebe. Oba leva sta bili najljubši živali neguša. Ta zahteva sedaj živali od londonskega zoološkega vrta s pravdo nazaj.

Verlag und Druck: NS-Gauverlag und Druckerei Kärnten, GmbH, Klagenfurt — Verlagsleiter Dr. Emil Heitjan (im Wehrdienst) — Hauptschriftleiter: Friedrich Horstmann. — Zusatz: Anzeigenliste Nr. 1 gültig.

Kaj pravi sovražnik?

»Nemčija postaja vedno močnejša«

Da je resnica bistveno drugačna, kakor jo opisujejo teheranski frazerji, je menda jasno tudi nekaterim treznim opazovalcem v Londonu. Tako ugotavlja n. pr. »Daily Express«, da je bojevitost nemških armad boljša od one pri cesarskih bojnih silah po štiri in pol vojnih letih. Opremljene so boljše in tudi bolj vodene. Hitlerjeva Nemčija je izpostavljena sicer težkim bombnim napadom, toda prehrana in organizacija je pri njej veliko boljše kakor pri cesarski Nemčiji. Nemčija ne postaja slabejša, ampak vedno močnejša.

»Daily Mail« govori o »neodpušljivem pomanjkanju priprav«, s katerimi je Anglija začela vojno, in meni, da se morajo Angleži zahvaliti nebesom, da še niso bili pobiti in zasluženi. Zopet enkrat so bili v svoji zgodovini od časa Armade naprej rešeni s »čudežem«. Anglija se pa ne more še nadalje zanašati na čudeže.

Mont Gomery svari optimiste

Mont Gomery svari spričo veliko preveč pretiranih pričakovanj, da bi kdo domneval, da bodo zavezniške armade božič že lahko praznovali v Rimu. Toda še pred kratkim so Britanci izjavili, da bodo najpozneje o običju v Rimu.

In tako je rekel preje:

1938. »La Vita Italiana« (Izdajatelj Giovanni Preziosi) dne 15. oktobra 1938:

»...Židje so generalni štab proti fašizmu. Oni so tudi generalni štab svetovne vojne. V avgustu 1938. leta so se srečali na rtiču Antibes: Morgenthau (židovski tajnik zakladnega urada Zedinjenih držav v ministrstvu financ), Bernard Baruch (židovski svetovalec Roosevelta), Rabin Wise (papež ameriškega židovstva).

Kaj delajo ti gospodje na rtiču Antibes? Gostje so žida Sassona, velikega trgovca s smrtjo. V njihovi družbi se nahajajo David, vojvoda Windsorski in vojvodinja Simpson (na pol židinja). Čakajo prihoda Leona Bluma (Nouvelle Veix de France, 13. avgusta 1938).

Ta po francoskem časopisu odkrit sestanek se je vršil po nekem članku v listu »Amerikan Hebrew« dne 6. junija 1938. leta. Pri njem so namigavali na skorajšnjo svetovno vojno in z zadovoljstvom objavili imena vodij židovske internacionale.

Nihče ne bo hotel trditi, da je bil ta sestanek brez pomena. In nihče ne bo dvomil o tem, da ni cilj vojne, ki jo hočejo židje, samo uničenje rimske in krščanske civilizacije...«

Churchill po londonskem radiu dne 20. januarja 1940: »Izmed vseh trinoštev zgodovine je boljševisko najhujše, najbolj uničujoče in najbolj ponižujoče«.

»Suženstvo boljševisma je hujše ko smrt.«

Dreierpakt - ein Block von Granit

„Wir können nur antworten: Mögen sie kommen, wir stehen auf der Wacht und werden ihnen einen heißen Empfang bereiten“

Berlin, 14. Dezember. Der Reichsminister des Auswärtigen von Ribbentrop sprach am Samstagabend aus Anlaß der zweiten Wiederkehr des Jahrestages des deutsch-italienisch-japanischen Waffenbündnisses über den Großdeutschen Rundfunk. Der Reichsaussenminister übermittelte zunächst im Namen des Führers dem italienischen und dem japanischen Volke die Grüße des deutschen Volkes und führte dann u. a. folgendes aus:

Wenn wir auf die Ereignisse des letzten Jahres des Dreierbündnisses zurückblicken, so sind sie gekennzeichnet von den äußersten Anstrengungen der gemeinsamen Feinde, diese Position der Dreierpaktmächte sowohl in Europa wie in Ostasien zu erschüttern. Sind die Kämpfe an einzelnen Stellen dieses gigantischen Ringens auch wechselvoll gewesen und hatte auch der Gegner hier und da Tellerfolge zu verzeichnen, so können wir doch heute unbestreitbar eine Tatsache feststellen, nämlich daß sowohl in Europa als auch in Ostasien die Dreierpaktmächte in den gewonnenen Stellungen völlig unerschüttert dastehen.

Während in Ostasien die Japaner in dem vergangenen Jahr ihre Stellungen immer mehr befestigten und auf einer Gesamtfront von vielen Tausenden von Kilometern immer mehr sichern konnten, während sie gerade in den letzten Wochen und Monaten in den See- und Luftschlachten den kombinierten englisch-amerikanischen Seestreitkräften vernichtende und nicht wieder gutzumachende Niederlagen beibringen konnten, hat die Tapferkeit des deutschen Soldaten in andauernden heldenmütigen Kämpfen und Schlachten an allen Fronten die Feinde von Europa ferngehalten.

Wall von Stahl und Eisen

Im Osten steht die deutsche Wehrmacht nach den planmäßigen strategischen Frontverkürzungen als ein undurchdringlicher Wall von Stahl und Eisen den Bolschewisten gegenüber. Seit Mitte Sommer sind die Sowjets in starkem, sich immer wiederholendem Ansturm gegen unsere Linien im Osten angerannt, jedoch ist ihnen jeder größere operative Erfolg versagt geblieben. Dabei hat die bolschewistische Armee erneut ungeheure Verluste an Menschen und Material erlitten, die nach den unzählbaren Verlusten der Russen in den beiden ersten Kriegsjahren das Menschenreservoir der Sowjetunion der Erschöpfung immer näher bringen. Der unvergleichliche deutsche Soldat wird auch in Zukunft hier seine Pflicht tun. Die deutsche Front im Osten wird stehen. Es wird dem Gegner nicht gelingen, sie zu durchbrechen, und eines Tages wird die Kraft der Sowjetarmee erlahmen.

Im Süden hat der in der Geschichte ohne Beispiel dastehende Verrat des italienischen Ex-Königs und seines Verrätermarschalls Badoglio, der mit den Engländern und Nordamerikanern von langer Hand eingefädelt war, ganz andere Resultate gezeitigt, als unsere Feinde erwartet hatten. Während diese gehofft hatten, durch den Verrat ganz Italien in ihre Hand zu bekommen und große Teile der deutschen Armee abzuschneiden und zu vernichten, stehen heute durch den schnellen Zugriff des Führers die Engländer und Amerikaner im schweren Kampf mit unseren Truppen in Süditalien, einem Kampfe, der im gegnerischen Lager selbst bereits als Schneckenoffensive bezeichnet wird und bei dem die englischen und amerikanischen Truppen jeden Meter Bodens mit einem großen Verlust an Blut und Material bezahlen müssen. Der größte und wichtigste Teil Italiens ist fest in der Hand der Achse und versetzt den befreiten Duce in die Lage, das nationale republikanische Italien neu aufzubauen und sich mit allen zur Verfügung stehenden Kräften erneut am Kriege zu beteiligen.

Sowohl hier als auch im sonstigen Mittelmeerraum von der spanischen Grenze bis zum Dodekanese verstärkt sich die deutsche Position von Tag zu Tag und unsere Wehrmacht steht auf der Wacht, um jedem Angreifer gegen die Südküsten Europas mit aller Kraft entgegenzutreten.

Hysterische Feinddrohungen

Seit einiger Zeit wird nun von unseren Feinden in einer sich immer steigenden Tonart der kommende große Schlag gegen den europäischen Westen verkündet. Es gibt kaum eine Herausforderung oder eine Drohung, die hiebei nicht bereits tausendfältig gegen das deutsche Volk, seine Wehrmacht und seine Führung gerichtet worden wäre. Wenn durch Worte die Westküste Europas erobert werden könnte, so ständen die Gegner Deutschlands bereits seit langem am Rhein.

Die Führung der deutschen Wehrmacht läßt dieses hysterische Gerede jüdischer internationaler Skribenten und ihrer Hintermänner völlig kalt. Denn hier hat der Führer in den letzten Jahren an allen Küsten des Atlantiks ein Befestigungswerk errichten lassen, das in seinen gigantischen Ausmaßen in der Kriegsgeschichte ohnegleichen steht. In diesen Befestigungen aber steht eine Truppe die mit fanatischem Kampfeswillen nur auf den Augenblick wartet, in dem sie nach dem vielen Geschrei endlich einmal den Gegner wirklich zu Gesicht und zu packen bekommt.

Eindruckslose Konferenzen

So wenig eine kriegsentscheidende Wirkung durch diese Bombenangriffe erreicht werden kann, so aussichtslos ist auch die zweite Methode unserer Feinde. Seit Monaten versuchen sie durch eine ununterbrochene Kette von Konferenzen die Welt und uns zu beeindrucken.

Nach unzähligen Verlautbarungen, Reden usw. sind die Dreierpaktmächte bereits militärisch restlos vernichtet und das Todesurteil über ihre Völker ist bereits gesprochen.

In Wahrheit aber zeigt diese ganze diplomatische und propagandistische Betriebsamkeit die ungeheure Nervosität und Sorge im gegnerischen Lager, daß sie es nicht schaffen werden und daß die allgemeine militärische Lage sie vor Probleme stellt, denen sie sich nicht gewachsen fühlen.

Drei wahre Kriegsverbrecher

Wie aber der Verbrecher immer wieder zum Ort oder zum Thema seines Verbrechens zurückkehrt, kann es nur das eigene schlechte Gewissen sein, was diese Herren immer wieder zu dem Thema der

Kriegsschuld und der begangenen Kriegsverbrechen zurückführt. Denn eines steht ja heute vor der Geschichte schon unumstößlich fest, nämlich daß die wahrhaft Schuldigen an diesem ungeheuren Weltbrand gerade die drei Männer sind, die jetzt in Teheran zusammenkamen und sich dort wiederum die Rolle des Anklägers und Richters anmaßten, d. h. Churchill, der Hauptverantwortliche für die Kriegserklärung Englands an Deutschland, Stalin, der 20 Jahre lang die Rote Armee zur Eroberung Europas aufrüstete und beim Kremlbankett vom 5. Mai 1941 die bevorstehende Offensive gegen Deutschland verkündete, und vor allem Roosevelt, der als erster den Krieg von langer Hand vorbereitet hat, der Mann, der bereits mitten im Frieden den Schießbefehl gegen Deutschland gab, deutsche Schiffe versenkte.

Hemmungsloser Imperialismus

Wenn man nun dieses ganze Spiel unserer Gegner und die Hintergründe dieser Serie von Konferenzen unter die Lupe nimmt, so tritt trotz allen Vernebelungsversuchen von Konferenz zu Konferenz jedenfalls eine Tatsache immer krasser zutage und das ist der absolut hemmungslose imperialistische Wille der drei Feindmächte. Während man noch vor nicht allzu langer Zeit mit der Atlantik-Charta das Recht der kleinen Völker zur Mitbestimmung bei der zukünftigen Welt proklamierte, scheut man sich heute in diesen Ländern, und zwar an maßgeblichster Stelle, schon gar nicht mehr, ganz offen von der Aufteilung der Welt in Machtosphären der Trinität England, Amerika und Rußland zu sprechen. Jeder der drei Mächte hat nur den einen hemmungslosen Drang, so schnell wie möglich und so viel wie möglich zu erobern.

Wir allein gestalten Europa

Wir Europäer reden sehr viel weniger über die zukünftige Gestaltung des neuen Europa, denn jetzt muß erst der Krieg siegreich beendet werden. Aber eines kann heute schon gesagt werden, nämlich daß das neue Europa der Achsenmächte und der ihnen verbundenen Freunde völlig anders aussehen wird als das Europa, das sich Stalin, Churchill und Roosevelt vorstellen. Von keinem Ideal getragen, denken diese nur daran, Länder zu erobern und ihre Bewoh-

Die hohen zusätzlichen Verluste der Britenbomber

Auch Wetterverhältnisse fordern hohen Blutzoll von den britischen Luftgangstern

Genf, 14. Dezember. Der deutsche Hinweis, daß die Engländer bei ihren Terrorangriffen nicht allein durch die deutsche Abwehr empfindliche Verluste erleiden, sondern daß eine weitere beträchtliche Zahl der Großbomber auf dem Rückweg oder bei der Landung noch zu Bruch geht, wird jetzt von britischer Seite bestätigt.

Der „Courier de Geneve“ meldet in einem Eigenbericht, daß in Londonen Fachkreisen gerade über diese Frage eingehend diskutiert werde. Man gebe zu, daß außer den Verlusten durch die deutsche Luftabwehr ebenso schwere durch die Wetterverhältnisse eingetreten seien. Besonders hoch seien diese, werde erklärt, bei einem der Terrorangriffe auf Berlin im November gewesen. Ein höherer Offizier der britischen Luftwaffe habe geäußert, die Ver-

luste bei der Landung hätten die über Deutschland selbst empfindlich überstiegen. In der Meldung wird gesagt, selbst die englischen Fliegeroffiziere hätten Bedenken gehabt, den Angriff durchzuführen, doch hätten die Geschwader trotzdem Startbefehl erhalten, der wie es scheint direkt von der Regierung gegeben wurde. Die Besorgnisse erfahrener Piloten hätten sich als berechtigt erwiesen. Eine große Zahl der Flugzeuge habe sich bei der Rückkehr nach England noch lange in der Luft halten müssen, da Gewitter und Regen sie an der Landung hinderten. Da die Treibstoffvorräte der Flugzeuge aufgebraucht waren hätten einige Bruchlandungen vornehmen müssen während in den anderen Fällen die Besatzungen ihre Maschinen mit dem Fallschirm verlassen mußten.

Der Führer an den Tenno: „Zum zweiten Jahrestag der Unterzeichnung des Bündnisabkommens Deutschlands, Japans und Italiens bitte ich Eure Majestät, meine aufrichtigsten Wünsche für den weiteren Erfolg der siegreichen japanischen Waffen entgegenzunehmen. Zugleich gebe ich erneut meiner festen Überzeugung Ausdruck, daß der Freiheitskampf unserer Völker für eine gerechte Neuordnung in Europa und Ostasien vom Endsieg unserer verbündeten Streitkräfte gekrönt sein wird.“

Adolf Hitler.

„Der Endsieg sichert eine glückliche Zukunft“

Bekenntnis zur unauflöslichen Kampf- und Schicksalsgemeinschaft im Dreierpakt

Berlin, 14. Dezember. Aus Anlaß der zweiten Wiederkehr des Jahrestages des deutsch-italienisch-japanischen Waffenbündnisses fand zwischen dem Führer und dem Tenno, dem Duce, dem kaiserlich japanischen Ministerpräsidenten Tojo, dem Reichsminister des Auswärtigen v. Ribbentrop und dem kaiserlich japanischen Außenminister Shigemitsu ein Telegrammaustausch statt.

Der Führer an den Tenno:

„Zum zweiten Jahrestag der Unterzeichnung des Bündnisabkommens Deutschlands, Japans und Italiens bitte ich Eure Majestät, meine aufrichtigsten Wünsche für den weiteren Erfolg der siegreichen japanischen Waffen entgegenzunehmen. Zugleich gebe ich erneut meiner festen Überzeugung Ausdruck, daß der Freiheitskampf unserer Völker für eine gerechte Neuordnung in Europa und Ostasien vom Endsieg unserer verbündeten Streitkräfte gekrönt sein wird.“

Adolf Hitler.

Der Tenno an den Führer:

„Zum Jahrestag des Paktabchlusses zwischen Japan, Deutschland und Italien drücke ich Eurer Exzellenz meine feste Entschlossenheit aus, mit

Machtzentren in Europa und Ostasien sind nicht nur durch das gegen die gleichen Feinde vergossene Blut ihrer Soldaten unlösbar miteinander verbunden, sie stehen da wie zwei Blöcke von Granit, die kein Aufgebot von Machtmitteln der Gegner mehr ins Wanken bringen kann und an denen ihre Kraft schließlich zerschellen wird. In engster Zusammenarbeit werden Deutschland, Japan und das neue faschistische Italien den gemeinsamen Kampf für ihre Lebensrechte bis zum sicheren Endsieg durchkämpfen. Mag sein, daß unsere Feinde trotz den gewaltigen Verlusten an Menschen und Material im bisherigen Verlauf des Krieges noch manche Reserven zur Verfügung stehen; dies ist aber nicht das Entscheidende. Der Sieg in diesem gewaltigen Weltkrieg wird letztlich nicht durch Material gewonnen, sondern er muß auf dem Schlachtfeld von dem Mann mit dem Bajonett erkämpft werden, und da weiß ich eins: dem Kampfgeist und dem Heroismus unserer Soldaten vermag der Feind auch nicht im entferntesten etwas Gleichwertiges entgegenzusetzen! Der Geist der Völker in Europa und in Ostasien und die Tapferkeit ihrer Soldaten und nicht Bolschewikengeist und Dörlageist werden schließlich den Krieg gewinnen. Die Gegner sagen, daß binnen kurzem ein Generalangriff gegen die Dreierpaktmächte in Europa und Ostasien kommen werde. Deutschland, Italien und Japan und ihre Verbündeten können darauf nur antworten: „Mögen sie kommen, wir stehen auf der Wacht und werden ihnen einen heißen Empfang bereiten!“

unseren Verbündeten für den endgültigen Erfolg dieses Krieges zusammenzuarbeiten.

Hiroschito.

Der Führer an den Duce:

„Duce! Anlässlich der zweiten Wiederkehr des Tages, an dem sich das nationalsozialistische Deutschland, das faschistische Italien und das Kaiserreich Japan zu einer unauflöslichen Kampf- und Schicksalsgemeinschaft zusammengeschlossen haben, übermittle ich Ihnen meine herzlichsten Grüße und Wünsche. Ich gedenke hiebei Ihres unermüdblichen Einsatzes im Kampf gegen die gemeinsamen Feinde und verbinde damit den Ausdruck meiner unerschütterlichen Überzeugung, daß der Endsieg der Dreierpaktmächte unseren Völkern eine glücklichere und freiere Zukunft sicherstellen wird.“

In kameradschaftlicher Verbundenheit Ihr

Adolf Hitler.

Der Duce an den Führer:

„Aus Anlaß der Wiederkehr der Unterzeichnung des Bündnisses, das das deutsche, das italienische und das japanische Volk unlösbar unter den Waffen vereinigt hat, im gemeinsamen Willen, den großen Kampf siegreich zu Ende zu führen, der der Welt eine neue, gerechte Ordnung geben wird, möchte ich Ihnen, Führer, erneut bestätigen, daß die italienische soziale Republik sich darauf vorbereitet, ihren Platz an der kämpfenden Front wieder einzunehmen. In dieser festen Entschlossenheit übermittle ich Ihnen, Führer, meinen herzlichen und kameradschaftlichen Gruß.“

Mussolini.

Der Führer an Tojo:

„Am heutigen Tage sind zwei Jahre vergangen, seitdem Deutschland, Japan und Italien gemeinsam beschlossen, den ihnen aufgezwungenen Krieg gegen die Vereinigten Staaten von Nordamerika und England bis zum endgültigen Sieg durchzukämpfen. Im Gedenken an diese geschichtliche Stunde übermittle ich Eurer Exzellenz meine aufrichtigsten Wünsche. Ich möchte bei dieser Gelegenheit erneut meiner Überzeugung Ausdruck geben, daß die Tapferkeit unserer Truppen und die harte Entschlossenheit unserer Völker, bis zur Niederringung der gemeinsamen Feinde zu kämpfen, die sichere Gewähr für die Schaffung eines neuen Europa und eines neuen Ostasien sind.“

Adolf Hitler.

Tojo an den Führer:

„In der Zeit, wo unsere beiden Nationen in das dritte Kriegsjahr des gemeinsamen Krieges gegen die Vereinigten Staaten von Amerika und England eintreten, möchte ich meine tiefe Bewunderung über das unter Leitung Eurer Exzellenz fest geeinte, dem endgültigen Sieg entgegen vorwärtsschreitende deutsche Volk und zugleich meine herzlichsten Glückwünsche für Eure Exzellenz aussprechen. Mit der unerschütterlichen Überzeugung, daß die einzelnen Waffenerfolge und Aufbauarbeiten, die das japanische und das deutsche Volk bis heute geleistet haben, die beste Garantie für den endgültigen Sieg sind, übermittle ich Eurer Exzellenz meine aufrichtigsten Wünsche für Ihr persönliches Wohlergehen und die großen Waffentaten des deutschen Volkes.“

Tojo.

Marshall Rommel in Dänemark

Berlin, 14. Dezember. In den letzten Tagen statete Generalfeldmarschall Rommel den deutschen Truppen in Dänemark einen Besuch ab. Der Generalfeldmarschall, in dessen Begleitung sich mehrere Festungsbau-Spezialisten befanden, überprüfte auf Befehl des Führers den Ausbau und die Abwehrbereitschaft der deutschen Verteidigungsanlagen in Jütland.

Einschränkungen im Weihnachts-Reiseverkehr

Der Reichsminister für Volksaufklärung und Propaganda und der Reichsverkehrsminister erlassen folgenden Aufruf:

Die Anforderungen an unsere Verkehrsmittel durch kriegswichtige Transporte sind so gewaltig, daß unter allen Umständen eine zusätzliche Beanspruchung der Reichsbahn in der Weihnachtszeit vermieden werden muß.

Anderseits sind jedoch Hunderttausende von deutschen Volksgenossen, die seit vielen Monaten in den Luftnotgebieten ihre harte Pflicht erfüllen, von ihren Familien getrennt und leben unter Bedingungen, die häufig denen der Front ähnlich sind. Hunderttausende entbehren seit langem Heim und Familie, weil sie dienstverpflichtet sind oder weil ihr Arbeitsplatz aus kriegsbedingten Gründen verlegt werden mußte. Sie alle verzichten dabei zum größten Teil auf Annehmlichkeiten, deren man sich in den größten Teilen des Reiches noch erfreut. Diesen Volksgenossen zum bevorstehenden Weihnachtsfest einen kurzen Erholungsurlaub im Kreise ihrer Angehörigen zu ermöglichen, ist eine Pflicht der Dankbarkeit für alle.

Die Reichsbahn kann dieses Weihnachtsgeschenk an Rüstungsschaffende und Volksgenossen aus den Luftnotgebieten aber nur verwirklichen, wenn damit keine Steigerung des Reiseverkehrs verbunden ist.

In der Zeit vom 15. Dezember bis 3. Jänner tritt daher eine weitgehende Reisesperre ein, durch die selbst wichtige Dienst- und Geschäftsreisen auf das notwendige Maß beschränkt werden müssen. Ein besonderes Genehmigungsverfahren wird — von wenigen zwingenden Ausnahmen abgesehen — lediglich solchen Volksgenossen eine Reisemöglichkeit im normalen Zugverkehr sichern, die nach langer Trennung, nach vielen Opfern und Verlusten endlich ein Zusammensein mit ihren Familien oder ein paar Ruhetage im eigenen Heim haben sollen.

Die Parole heißt darum zu Weihnachten für alle anderen: Nicht reisen! Zu Hause bleiben!

Der Reichsminister für Volksaufklärung und Propaganda:

gez. Dr. Goebbels.

Der Reichsverkehrsminister:

gez. Dr. Ganzemüller.

Bereits im Jahre 1942 wurden allein im zivilen Reiseverkehr der Deutschen Reichsbahn über eine Milliarde Personen mehr befördert als im letzten Friedensjahre. 1943 ist darüber hinaus eine weitere Steigerung festzustellen. Da der Reiseverkehr zu Weihnachten die höchste Spitze des Jahres erreicht müssen zur Lenkung des diesjährigen Weihnachtsverkehrs besondere Maßnahmen ergriffen werden. Um die verfügbaren Reisegelegenheiten den Volksgenossen vorzubehalten, die besondere Berücksichtigung verdienen, wird ein Genehmigungsverfahren durchgeführt, dessen Einzelheiten aus den späteren Bekannt-

machungen im Anzeigenteil der Tagespresse zu sehen sind. Schaffende in der Rüstungs- und Kriegsproduktion erhalten zur Durchführung einer genehmigungspflichtigen Reise die sich über die reinen Festtage hinaus auf Arbeitstage vor, zwischen und nach den Feiertagen erstreckt die Genehmigung der zuständigen Stelle nur dann, wenn eine Urlaubsbescheinigung des Betriebsführers vorliegt. Verständnis für diese Regelung, insbesondere die Unterlassung unbegründeter Anträge, wird die Abwicklung des Reiseverkehrs wesentlich erleichtern.

Das Herz des Reiches / Weltgeschichte · von der Wilhelmstraße geschrieben Von A. Grube

I.

»Der Kerl hat Geld, muß bauen«

Der Soldatenkönig — Vater der Wilhelmstraße
Als Friedrich I. den Thron Preußens bestieg, gab es noch keinen eigentlichen Begriff Berlin. Erst während seiner Regierung wurden die bisher getrennten und von besonderen Magistraten verwalteten Stadtteile im Jahre 1709 zu einem Ganzen vereinigt und einem aus vier Bürgermeistern, zwei Syndikis, einem Ökonomie- und zehn Ratsherren bestehenden Magistrat untergeordnet. Zur gleichen Zeit gingen die Einzelbenennungen Cölln an der Spree, Friedrichstadt, in den »Gemeinamen Berlin« über. Aber erst Friedrich Wilhelm I., der Soldatenkönig, datierte seine Verordnungen nicht von Cölln an der Spree, sondern von Berlin aus. (149 »wüste Stellen« im Viertel der Friedrichstadt).

Die Wilhelmstraße, die heute zu einem Begriff geworden ist, den man auf der ganzen Welt kennt, und die ein Kapitel deutschen Geistes, deutscher Kultur und deutscher Geschichte umfaßt, ist in den Anfängen Berlins entstanden.

Die Straße, die Deutschland mit der Welt verbindet, die Wilhelmstraße, in der heute nach den zielbewußten Grundsätzen des Nationalsozialismus gearbeitet wird, hat eine bewegte und aufschlußreiche Geschichte.

Nachdem Friedrich I. mit der Anlage der Friedrichstraße begonnen hatte, wurde dieses städtebauliche Werk vom Soldatenkönig Friedrich Wilhelm I. mit größter Energie fortgesetzt. So wurde die Wilhelmstraße zu einer der ersten Anlagen eines organisierten Stadtbauplanes. Im Jahre 1725 stellte eine Generalkontrolle fest, daß es neben 719 bewohnten Häusern im Viertel der Friedrichstraße 149 »wüste Stellen« gab. Der König gab den Auftrag, daß diese Stellen verschwinden sollten. So mußten neue Häuser, zum Teil auf Kosten des Königs, zum Teil durch Privatleute auf königlichen Befehl gebaut werden. Bei dieser Gelegenheit fiel zum ersten Mal das später so beliebte und oft zitierte Wort des Soldatenkönigs: »Der Kerl hat Geld, muß bauen!«

Der Soldatenkönig ein sparsamer Bauherr

Nachdem die meisten »wüsten Stellen« angebaut waren, erhielt die Wilhelmstraße allmählich ihr eigenes Gesicht. Im Jahre 1737 gab es zusammen mit den neuen Häusern der Wilhelmstraße bereits 1682 Gebäude in der Friedrichstadt. Dennoch war König Friedrich Wilhelm I. bei aller Großzügigkeit äußerst sparsam bei seinen städtebaulichen Maßnahmen. Sehr aufschlußreich ist die von dem Soldatenkönig eigenhändig unterschriebene Akte über die Neugestaltung der Wilhelmstraße. Der Plan sah einen Betrag von 16.340 Talern für die Regulierung und Pflasterung der Straße vor, ferner für die Niederreißung und Wiedererrichtung von Häusern in der Mauerstraße und an dem heutigen Belle-Alliance-Platz weitere 57.405 Taler. Im ganzen war ein Betrag von 73.747 Taler vorgesehen.

Der König prüfte die Kosten ganz genau und entschloß sich zu einigen Kürzungen. Durch diese Kürzungen blieb ein Betrag von nur 69.000 Talern erforderlich, der auch zur Auszahlung gelangte. Der König bewilligte sodann für die unbauten Trennstücke zwischen den Häusern noch die Summe von rund 1.000 Talern. Wie man sieht, hat also die ganze Anlage der Wilhelmstraße 70.000 Taler gekostet.

Viel Geld für die damalige Zeit

Erscheint dieser Betrag nach den heutigen Geldbegriffen außerordentlich niedrig, so muß man andererseits bedenken, daß der Geldwert in der Zeit Friedrich Wilhelm I. ein an-

derer war und daß demnach der Posten von 70.000 Taler für die damaligen Verhältnisse eine recht ansehnliche Summe bedeutete.

II.

Goethe erobert die Wilhelmstraße

Im Palais Radziwill erlebt der »Faust« seine erste Aufführung

Das Haus Wilhelmstraße Nr. 77 wurde am 21. September 1786 für den General Graf von der Schulenburg erbaut und drei Jahre später feierlich eingeweiht. Später erwarb es Fürst Radziwill. Das prunkvolle Palais blieb in der Familie Radziwill bis zum Jahre 1875. Seit 1815 bekleidete Fürst Anton Radziwill das hohe Amt eines preußischen Statthalters im Großherzogtum Posen. Sein Palais war ein Treffpunkt der bedeutendsten Vertreter des geistigen Lebens von Berlin.

Fürstliche Musik zum »Faust«

Fürst Anton war ein Freund Karl Friedrich Zelters, des Maurermeisters, der zum Komponisten und Direktor der von ihm gegründeten Singakademie wurde. Durch Zelter lernte Fürst Anton, ein Schöngest von erhabenem Geschmack, das gewaltige Werk des »Faust« von Goethe kennen und lieben. Noch mehr: Der Fürst, der ein begabter Musiker war, komponierte Musikfragmente zum »Faust«. Fürst Anton, der mit der Prinzessin Luise Friederike von Preußen vermählt war, war von Goethes »Faust« huchstäblich besessen. In einer Zeit, da noch niemand an eine richtige Theateraufführung des gigantischen Werkes denken konnte, schwebte dem kunstliebenden Mäzen eine eigenartige Aufführung vor. Es sollte eine Aufführung im Konzertsaal sein,

mit Deklamation der musikalisch untermalten Szene. Im großen Saal des Palais sollte die Aufführung stattfinden. Freilich mußte Fürst Anton auf eine Einladung des Königs Friedrich Wilhelm III. schweren Herzens verzichten, denn er fürchtete, daß die Vorführung des Goetheschen Werkes dem König »allzu gewagt« erscheinen könnte!

Die Chordamen durften sitzen — die Herren mußten stehen

Die Stunde des großen Ereignisses war gekommen. Goldstrotzende Uniformen, blendend-weiße Schultern, das Glitzern von Juwelen, das Rauschen von Seidenröcken — es war ein Anblick von feierlichem Glanz, diese gesellschaftliche Versammlung im Palais Radziwill. Zelter hatte die ganze Singakademie eingeladen. Die Chordamen durften sitzen, während die Herren keinen Sitzplatz bekamen. Das Gretchen sprach die Schauspielerin Madame Stich, die Lieblingskünstlerin von Berlin anno 1817, die schöne Darstellerin aller klassischen Frauenrollen. Nachdem der königliche Hof — mit dem Kronprinzen und dem Prinzen Wilhelm an der Spitze — erschienen war, konnte die Veranstaltung beginnen. Fürst Anton hielt einen einleitenden Vortrag und erklärte die Szenen, die zur Aufführung gelangen sollten. Der Fürst erzählte den Inhalt des Vorspiels im Himmel und ließ die Anwesenden in die Tiefe des größten noch kaum erfaßten Werkes der zeitgenössischen Literatur einen Blick werfen. Es war ein erhebener Augenblick in der Geschichte des deutschen Geistes und der deutschen Kultur, diese wenig beachtete und kaum bekannte man könnte sagen Ur-Uraufführung des Goetheschen »Faust« im Palais des schöngeistigen Magnaten zu einer Zeit, in der ein Exemplar des »Faust« in den Berliner Buchhandlungen kaum aufzutreiben war.

(Fortsetzung folgt.)

Sklavenhändler England / Sklavenmärkte für die britische Rüstungsindustrie — Der Negus auf der Menschenjagd

Die englischen und amerikanischen Plutokraten geben vor, für eine bessere und glücklichere Welt zu kämpfen. Wie es damit bestellt ist, beweist uns eine unlängst im Unterhaus angestellte Untersuchung, aus der hervorgeht, daß der Sklavenhandel in den von England beherrschten Ländern am Persischen Golf heute mehr denn je zuvor in Blüte ist. Das »schwarze Elfenbein« gehört keineswegs der Vergangenheit an. Im Gegenteil, die Menschennot, unter der England infolge des Krieges leidet, hat den Aufschwung des Sklavenhandels unter britischer Duldung und Billigung nur begünstigt. Dabei ist es noch gar nicht so lange her, daß man in Großbritannien mit vielen schönen Worten den 100. Jahrestag der Abschaffung der Sklaverei feierte. Absinnien — seit es sich unter britischer Herrschaft befindet — Liberia, Hedschas, Kufra, Marokko sind Metropolen des modernen Sklavenhandels. Man weiß, daß kurz vor der Besetzung Abessinien durch die Italiener ein Zug von 7000 Sklaven für britische Unternehmer zur Küste geschickt und verfrachtet wurde, und kaum saß der »Kaiser« von Englands Gnaden wieder auf seinem Thron, als er das Kesselreiben gegen seine Untertanen erneut begann. Massenweise werden eingeborene »billige Arbeiter« gegen ihren Willen nach britischen Interessengebieten verschleppt, wo sie in den Fabriken für Hungerlöhne arbeiten müssen.

Sklavenmärkte werden, wie zu Zeiten des guten alten »Onkel Toms«, wieder regelmäßig abgehalten, man füttert die Opfer ein paar Tage gut, reibt sie, damit sie besser aussehen, mit Hammelfett ein, und stellt sie zur Schau. Die Preise für die Sklaven sind infolge des erhöhten Bedarfs der britischen Rüstungsindustrie sehr gestiegen. Während sie vor 10 Jahren für einen kräftigen Mann noch zwischen 100 und 300 Mark schwankten, bezahlt

man jetzt 500 bis 1000 Mark für einen Arbeiter, der gute Muskeln hat. Allerdings spielen bei der Wiederbelebung der Sklaverei auch die mißlichen sozialen Verhältnisse eine Rolle, die freilich von niemand anderem als von England selbst herbeigeführt wurden.

Wenn eine Londoner Zeitschrift vor einigen Monaten schrieb, daß hübsche Mädchen und kräftige Burschen vieler südranischer Gebiete lieber für reiche Leute Sklavendienste leisten, als in der Freiheit zu hungern, so vergaß man hinzuzufügen, wer denn die Verantwortung für die miserablen Lebensbedingungen trägt, die die Eingeborenen mehr oder minder freiwillig in die Sklaverei zwingen. Die Menschen dieser von englischen und sowjetischen Soldaten heimgesuchten Länder müssen sich ja geradezu in die Arme der Sklavenjäger werfen, wenn sie nicht, vor tagelang geschlossenen Lebensmittelschächten auf ihre kümmerliche Zuteilung wartend, vor Hunger zusammenbrechen wollen.

Wußten Sie schon...

...daß man unter Schiller einen hellroten oder weder als rot noch weiß anzusprechenden Wein versteht, der z. B. durch Keltern gemischter Trauben oder Verschnitt von Rot- und Weißwein entstand?

...daß als Soldatenkaiser die römischen Herrscher von 193—284 n. Zt. bezeichnet wurden, die ihren Thron zum großen Teil dem Heer zu verdanken hatten?

...daß der Reiter bei Gefahr im Röhricht die sonderbarsten Stellungen annimmt, wobei er manchmal einem Pfahl gleicht?

...daß nach einer medizinischen Statistik die meisten Menschen in den Morgenstunden zwischen vier und fünf Uhr sterben, die wenigsten dagegen um die Mittagszeit?

Bismarck kämpft um das Reich / Erzählung von Friedrich Horstmann

Das Ministerium der »Neuen Ära« unter dem Fürsten von Hohenzollern-Sigmaringen ist von Anbeginn in einer latenten Krise begriffen. Die Minister sind uneinig in ihren politischen Meinungen, schwächlich im Innern gegenüber den Übergriffen des Parlaments, kurzsichtig in außenpolitischen Notwendigkeiten. Dieses Kabinett ist nicht fähig, die seit 1848 wieder aktuell gewordene deutsche Frage einer glücklichen Lösung entgegenzuführen. »Ew. Königliche Hoheit haben im ganzen Ministerium keine einzige staatsmännische Kapazität nur Mittelmäßigkeiten, beschränkte Köpfe«, hatte Herr von Bismarck-Schönhausen zum Regenten gesagt.

Kriegsminister von Bonin fehlt jedes organisatorische Talent, Graf von Schwerin ist Soldat, aber ohne die Weitsicht eines Staatsmannes. Graf von Schleinitz als Minister des Auswärtigen ist ein willenloses Werkzeug in der Hand der Prinzessin. Sie fühlt sich als Begründerin dieses Kabinetts. Ihr politischer Ehrgeiz verleitet sie zur Begünstigung jener Minister, die sich in Opposition zur obersten Staatsführung befinden.

Frühjahr 1860. Die preußische Außenpolitik verlangt nach einer zielbewußten Führung. Schleinitz ist zu sehr Höfling, um eine eigene Meinung zu besitzen. Ihm fehlen die Intuition, die gegebenen Möglichkeiten zu erfassen, die Geisteskräfte, günstige Gelegenheiten auszunutzen sowie Wille und Mut, auch unter Gefahren etwas zu wagen. Prinz Wilhelm selbst ist von der Notwendigkeit eines Wechsels überzeugt, vermag sich jedoch nicht energisch genug von den Einflüssen seiner Frau freizumachen.

Die preußischen Patrioten erwarten selbsterwartend die Ernennung Bismarcks zum Außenminister und später zum Ministerpräsidenten. Als Landjunker bei den Parlamentariern, als Franzosen- und Russenfreund bei der Prinzessin und ihren Günstlingen verzeichnet, ist er der meistgehaßte Mann dieser politisierenden und intrigierenden hohen

Frau und ihr erbitterter Gegner. »Nur zu gebrauchen, wenn das Bajonett schrankenlos waltet«, hatte Friedrich Wilhelm IV. 1848 an den Rand einer Ministerliste geschrieben, auf der auch der Name Bismarck-Schönhausen aufgeführt war.

»Ich bitte Ew. Königliche Hoheit, Herrn von Bismarcks außenpolitisches Programm anhören zu wollen. Er allein besitzt den Mut und die Beharrlichkeit sowie die umfassende Kenntnis der europäischen Politik, um Preußen die Stellung wiederzuerringen, die wir seit der Konvention von Olmütz verloren haben«, hatte der Ministerpräsident den Prinzen wiederholt beschworen.

Nun endlich sitzen der Regent und Bismarck sich gegenüber. Die Haltung des Prinzen von Preußen ist kühl und distanziert. Schleinitz folgt den Darlegungen wie dem Vortrage eines Staatssekretärs. Der Fürst von Hohenzollern und Rudolf von Auerswald erwarten von dieser Begegnung eine endgültige Einigung und die Berufung Bismarcks zum Außenminister.

»Es ist meine Überzeugung, daß eine Einigung der deutschen Länder nur auf der Grundlage des Dualismus geschehen kann. Ew. Königliche Hoheit wissen, wie ich mich am Bundestag in Frankfurt vergeblich um die Freundschaft Österreichs bemüht habe. Der Wahlspruch Schwarzenbergs war: »Avilir, puis demolir.« Heute sind die Prinzipien des Wiener Kabinetts die gleichen. Die Demütigung von Olmütz wird sich so lange wiederholen, bis wir den Mut finden, mit dem Hinweis auf die Stärke unserer Armee unseren Forderungen Nachdruck zu verschaffen. Die deutsche Frage ist der Hofburg nur billiges Mittel zum Zweck, ein Leitseil, um die Dynastien zu binden. Österreich — dessen bin ich sicher — würde jede Koalition eingehen, die seine Macht gegenüber Preußen stärken würde, wenn wir die Führung zu erkämpfen bereit wären. Fürst Metternich hatte bei meiner Ernennung zum Gesandten

in Paris vom Kaiser Franz Joseph unbegrenzte Vollmachten erhalten, weil Wien eine preußisch-französisch-russische Allianz fürchtete...«

Wie Quader stehen die Sätze dieses gefürchteten Mannes im Raum. Jeder Einwand findet seine folgerichtige Widerlegung auf Grund von Tatsachen und der genialen Vorausschau des geborenen Diplomaten. Sein Handeln wird bestimmt von dem Gedanken: Nur ein starkes Preußen vermag ein geeintes Deutschland zu schaffen.

»Wir haben unsere Beziehungen zu Frankreich und Rußland zu fördern, um Rückenbedeckung in einer evtl. bewaffneten Auseinandersetzung zu haben.«

»Kaiser Nikolaus hat in Olmütz erst die Demütigung Preußens ermöglicht«, unterbricht Schleinitz Bismarck und muß sich dafür sofort eine scharfe Kritik seiner eigenen Staatsführung gefallen lassen.

»Es ist der Mangel unserer bisherigen Außenpolitik gewesen, sich die Veränderungen seit 1856 nicht genügend zunutze gemacht und die Gelegenheiten nicht beim Schopfe gefaßt zu haben. Der Krimkrieg und die polnischen Verwicklungen haben das Gewicht zu unseren Gunsten verschoben. Österreich überschätzt seine Macht und lebt in der Illusion, die Basis der Konvention von Olmütz sei unerschütterlich. Wir müssen Wien erst unsere Bereitschaft zum Kriege demonstrieren, um eine Verständigung herbeizuführen. Ew. Königliche Hoheit, wir haben uns der österreichischen Illusion in einer Weise unterworfen, welche an das Experiment erinnert, ein Huhn durch einen Kreidestrich zu fesseln. Preußen befindet sich in einer starken, auch nicht von Österreich zu ignorierenden Stellung, sobald es bereit ist, den Zauber dieses Kreidestrichs zu brechen. Es gibt Menschen, denen erst die eiserne Faust gezeigt werden muß, ehe sie sich zu den in Wahrheit schon vorhandenen Tatsachen beugen.«

Bismarck hat geendet. Der Regent scheint wenig beeindruckt von dem Programm seines Petersburger Gesandten.

Maser SCHATZKASTLEIN

GOETHE

Lehrbrief

Handeln ist leicht, Denken schwer; nach dem Gedanken handeln unbequem.

Aller Anfang ist heiter, die Schwelle ist der Platz der Erwartung.

Der Knabe staunt, der Eindruck bestimmt ihn, er lernt spielend, der Ernst überrascht ihn.

Die Nachahmung ist uns angeboren, der Nachzuahmende wird nicht leicht erkannt.

Selten wird das Treffliche gefunden, seltener geschätzt.

Die Höhe reizt uns, nicht die Stufen; den Gipfel im Auge wandeln wir gerne auf der Ebene.

Nur ein Teil der Kunst kann gelehrt werden, der Künstler braucht sie ganz. Wer sie halb kennt, ist immer irre und redet viel; wer sie ganz besitzt, mag nur tun und redet selten oder spät.

Jene haben keine Geheimnisse und keine Kraft, ihre Lehre ist wie gebackenes Brot, schmackhaft und sättigend für einen Tag; aber Mehl kann man nicht säen, und die Saatfrüchte sollen nicht vermahlen werden.

Die Worte sind gut, sie sind aber nicht das Beste. Das Beste wird nicht deutlich durch Worte. Der Geist, aus dem wir handeln, ist das Höchste.

Die Handlung wird nur vom Geiste begriffen und wieder dargestellt. Niemand weiß, was er tut, wenn er recht handelt; aber des Unrechten sind wir uns immer bewußt.

Wer bloß mit Zeichen wirkt, ist ein Pedant, ein Heuchler oder ein Pfscher. Es sind ihrer viel, und es wird ihnen wohl zusammen. Ihr Geschwätz hält den Schüler zurück und ihre beharrliche Mittelmäßigkeit ängstigt die Besten.

Des echten Künstlers Lehre schließt den Sinn auf; denn wo die Worte fehlen, spricht die Tat. Der echte Schüler lernt aus dem Bekannten das Unbekannte entwickeln und nähert sich dem Meister.

Schleinitz nimmt das Wort zu einem Vortrage, der deutlich die Zeichen der Vorbesprechungen trägt. Was hat die heutige Politik mit dem Testament Friedrich Wilhelms III. zu tun? Greift er nur zu diesem Mittel, um an das Gefühl des Prinzen zu appellieren? Gefahren, Gefahren sieht dieser Schwächling nur! Weder von innen noch von Westen her droht eine ernste Gefahr, wenn Preußen seine Stärke zu zeigen wagt, um wieder aktive Politik treiben zu können. Von einer russisch-französischen Koalition spricht der Graf und von der Abneigung des Volkes gegen eine preußisch-russische Verbindung.

Der Regent entscheidet sich für die auf der väterlichen Tradition beruhenden Politik seines jetzigen Außenministers. Dieser Konseil ist inszeniert worden, um dem Bismarckfreundlichen Teil des Ministeriums den guten Willen zur Verständigung vorzutauschen, angelegt von der Prinzessin und von ihr a priori zum Scheitern bestimmt.

Einmal noch hat die höfische Kamarilla gesiegt.

Doch der Ruf nach Bismarck wird nie mehr verstummen.

(Fortsetzung folgt)

Die Neunte

Schwinge dich, Herz, hinauf zu den Sternen, Erhebe dich, Seele, über die Stunde. Hör nicht den hämmernden Pulsschlag der Erden, Vergiß des Tages schwärende Wunde.

Öffne dich, Bruder, dem Singen der Sphären, Bringet Musik ans irdische Ohr. Es lüftet die Allmacht der Ewigkeiten Menschen verborgenen himmlischen Flor.

Gewährte Gnade dem Meister der Töne, Umgab einen Menschen mit göttlichem Schein.

Ergib dich ihm in Ehrfurcht und Schweigen, Denn nur der Gläubige ist sein.

Arhiv Monte Cassina v Vatikanu

Nemci so ga rešili in prepeljali v Rim — Zahvala duhovnih in civilnih oblasti

Rim, 14. decembra. Pred Angelskim gradom v Rimu je divizija »Hermann Göring« Vatikanu slovesno izročila dragoceni arhiv benediktinskega samostana Monte Cassina, ki je bil rešen iz samostana, ki so ga bombardirali Britanci in Amerikanci. Medtem ko so svetovno znano knjižnico samostana tako prepeljali v Rim, se je nahajal arhiv, odkar so ga bili odpeljali iz Cassina, v Spoletu. Gre pri tem za zgodovinsko dragocene dokumente raziskovanja, ki so bili zaviti s predali samostanskih knjižničnih omar v šestih velikih tovornih avtomobilih in so jih pod zaščito nemške oborožene sile prevozili proti severu.

Svečani izročitvi so prisostvovali nemški poveljnik mesta Rima, Generalleutnant Mälzer, opat in primas Monte Cassina, državni podtajnik italijanskega zunanjega ministrstva Baracu, zastopnik nemških veleposlanikov v Rimu in v Vatikanu, činovniki italijanskega naučnega ministrstva ter

Oprema oseb zračne samozaščite

Vsaka v samozaščiti zaposlena oseba si mora sama preskrbeti osebno opremo, ki obstoji v večjem delu iz gospodarskih potrebščin.

Številni prelati in duhovniki. Inozemski tisk je bil zastopan po več dopisnikih zaveznih in nevtralnih držav.

Ko je bil vodja kolone tovornih avtomobilov pred vratmi Angelskega gradu poročal Generalleutnantu Mälzerju o izvršitvi, je dal vojaški zastopnik nemške zaščite poročilo o akciji rešitve zakladov umetnin v Monte Cassinu. Izjavil je, da je kljub težkočam uspelo, z uporabo nemških čet rešiti nedotaknjene znatne kulturne dobrine Zapada. Omembe vredne podrobnosti o poteku prevažanja je dal poveljnik oddelka, ki mu je bila naročena rešitev. Če nemški vojak, tako je izjavil Oberstleutnant Schlegel, danes — v nasprotju s svojim skromnim vojaškim načinom — prinaša zaklade umetnin pred vso javnostjo, stori to samo zaradi tega, da pobije sovražnikovo agitacijo. Za Nemca je samo ob sebi razumljivo, da se rešijo tako dragocene vrednosti pred uničenjem in spravijo po možnosti na varno. To dokazuje bojovniška služba nemških

čet pri rešitvi umetnin zakladov v Monte Cassinu. Opat benediktinskega samostana in ostali prebivalci samostana so pričeli za slepo uničevalnost Anglosasov. Na dan rešitve so bili znova metali bombe na opatijo in skušali zadeti žično železnico, ki veže vas Cassino s samostanom, obstreljevali vijugaste ceste s strojnimi in ogrožali živ-

Veliki uspehi dokazujejo japonsko moč v zraku

Razgovor z načelnikom zračne oborožitve v japonskem ministrstvu

Tokio, 14. decembra. »Tudi z astronomskimi številkami o proizvodnji letal Amerikanci ne morejo napraviti na nas vtisa niti nas znimi vznemiriti«, je izjavil načelnik zračne oborožitve v ministrstvu za oboroževanje generalni poročnik Saburo Endo vodji DNB v Tokiu v posebnem intervjuju.

General je poudarjal uvodoma:

»Amerikanci so se dozdevno zelo močno zanašali na to, da bodo potlačili nasprotnika s količino svojih letal. Res je, da razpolagajo Amerikanci trenutno z več letali kot mi. To dejstvo pa ne more napraviti vtisa na nas. Mi bomo znali premagati tudi številčno močnejšega nasprotnika.«

Kot dokaz za to je navajal general med drugim kakovost japonskih strojev, odlično izobrazbo, skušnje in smrt prezirajočo pripravljenost do službe japonskih pilotov, nadalje majhne japonske zgube pri velikih uspehih in končno dejstvo, da razpolaga Japonska z zadostnimi surovinami in ljudskimi močmi. »Ne dvomimo«, je nadaljeval Saburo Endo, »da je Amerika bogata s surovinami. Vsaka proizvodnja je pa v prvi vrsti odvisna od človeške moči in od tega, do kakšne stopnje se lahko uspešno uporabi. Dočim je prebivalstvo Amerike sestavljeno iz najrazličnejših elementov, predstavlja japonski narod v sebi popolnoma strnjeno nacijo in se bojuje v tej vojni na fronti in v domovini kakor en moč. Zato bo Japonska zmagala nad svojimi nasprotniki na koncu tudi v tekmovanju letalske proizvodnje.«

ljenje okrog sto bežečih redovnikov in redovnic. V toplih besedah se je spominjal priznanja, ki ga je bil opat samostana izročilivjo pergamentne listine izrekel nemškemu divizionarju.

Zahvalo benediktinskega samostana je izrekel še enkrat nek duhovni dostojanstvenik. Ravno tako se je zahvalil zastopnik italijanskega naučnega ministrstva nemški oboroženi sili. Poudaril je, da so bili s pomočjo nemških vojaških oblasti zavarovani še nadaljnji zakladi umetnin v Italiji in izročeni Vatikanu, da jih hrani na dobo vojne.

»V Ameriki«, je potrdil general na nadaljnje vprašanje, »grade še danes v številnih tovarnah številne tipe letal. Z omejitvami tip je pa na Japonskem laže kakor v Ameriki prestaviti proizvodnjo letal na nove tipe.«

Angleški frontni bojovníki obtožujejo Churchilla

Takšen je novi red v Angliji — Zahvala plutokraciji žrtvam — Churchillova cigara

Zeneva, 14. decembra. Pod naslovom »Tako ravna Anglija s svojimi vojniki junaki«, objavlja angleški list »New Leader« pisma s pritožbami ranjenih angleških frontnih bojovníkov. To so taki, ki so zgubili eno nogo ali eno roko, ali so po kakršnih koli vojnih poškodbah ostali le omejeno sposobni za delo in se pritožujejo, kako slabo ravna država z njimi.

Tako piše nek pri Dünkirchnu ranjeni topničar, da se poskušajo odtegniti vsaki oskrbovalni dolžnosti in trde potem pri težkih notranjih poškodbah, da jih ni povzročila vojna služba, ampak kakšna napaka iz mirne dobe. Če kdo dobi vsak teden okrog 14 RM je to že veliko in tudi to v večini primerov velja kot podpora brezposelnih, ker uradi dela ne najdejo mesta za omejeno nesposobnega za poklic.

Lahka dela opravljajo danes žene, se glasi v nekem drugem pismu angleškega vojnega poškodovanca. Žene so cenejše delovne moči kot oženjen, z otroci bogat vojni poškodovanec, vendar je bil on po dolgem iskanju našel zaposlitev kot umivalec krožnikov in lupilec krompirja v nekem ameriškem vojaškem domu.

»Če je to vse, za kar sem nosil khakijsko uniformo, morem le reči: Bog se usmili vseh, ki se vračajo z bojišča brez udov in so

General je končno začel govoriti tudi o vojaških dogodkih na Gilbertovih otokih in pri Bougainville. »Veliki uspehi«, je poudaril, »ki jih je tam doseglo naše zračno orožje, kažejo, da vojne ladje danes nimajo več prevelikega pomena za letala. Razen tega pa izvršuje naloge, ki so jih pri morskimi bitkah doslej izključno izpolnjevale ladijske enote, večinoma že zračno orožje. Zato je brezplodno, če Amerikanci še nadalje grade številne nosilce letal in jih pošljejo v boj. Mi sami smo danes na širnem Pacifiku v posesti številnih nepotopljivih nosilcev letal, raz katerih lahko napademo in uničimo sovražne ladijske enote, ki manevrirajo. Japonske zgube v vseh velikih uspešnih zračnih bitkah so izredno majhne glede letal in pilotov. Zgube niso v nobenem omembe vrednem razmerju z žrtvami, ki so jih glede ljudi morale povzročiti in jih bodo tudi nadalje še morale povzročiti.

močnejše poškodovani po vojni kakor jaz. Toda prišel bo dan, ko se bo tudi povprečni Anglež zbudil iz svojega vzhvičenja in spoznal, kaj ta vojna sploh pomeni.«

Nek ranjen častnik se je pritoževal zaradi nezadostne podpore. Ženo in otroke je zapustil v nekem južnoangleškem mestu, vtem ko mu je zveza angleških frontnih bojovníkov priporočala kot edini izhod iz njegove finančne stiske, naj proda vse, kar še ima pohištva. »Od skrbi in zaradi zastranosti zgubi moja žena vid. Ali je to novi red, za katerega se bojujemo?«

»Vtem ko kadi Winston Churchill cigare«, takšen nadpis daje nek ranjen angleški letalski častnik svojemu pismu, v katerem se glasi doslovno: »Svetoval bi tistim ljudem, ki čakajo o enakosti žrtv in ki obsojajo boj delavcev za boljše mezde, stanovanjske in delovne prilike, naj pomislijo sledeče: en dan riskira rudar svoje življenje pod zemljo, en dan britanski pilot svoje življenje nad sovražnim ozemljem, en dan mora poljski delavec težko delati na polju, tri dni se mora bojevati vojak v predni fronti, sedem dni mora vojak prehranjevati ženo in dva otroke in sedem dni mora star upokojenec živeti od tega, kar stane ena sama — ponavljam, le ena sama — izmed slavnih Churchillovih smotk.

Vesli iz Ljubljane in okolice

Vipavski župan dr. Petrič, žrtve komunistov. Ljubljanski list »Jutro« poroča med drugim o tem: Tudi na Goriškem se gozdni tolovaji ne sramujejo več, pokazati se v pravi luči. Z najnovejšim zločinom, ki so ga zagrešili sredi vipavskega trga, so donkončno sneli svojo slepilo krinko z obraza, in ljudstvo sedaj ve, koga ima pred seboj: Komunistične zločince, ki so si nadeli vabljivo krinko »narodne in osvobodilne« akcije samo zato, da bi preslepili narodno zavedno ljudstvo in ga na goljufiv način speljali v vode mednarodnega terorizma. Prva žrtev teh lažnih »osvobodilcev« je postal vipavski župan in advokat dr. Emil Petrič, ki so ga ti tolovajski zlikovci zavrtno umorili v nedeljo dne 28. novembra nekaj minut pred osmo zvečer pred vhodom v njegovo hišo. Neznanece je izstrelil nanj tri strele, od katerih eden je pokojnika zadell v rto je obležal na mestu mrtev, zločinca pa je vzela noč. Ko so se vipavski možje, trdne vipavske korenine, vračali s pogreba, so imeli jasen občutek, da zija med ljudstvom in gozdnimi tolovaji globok in nepremostljiv prepad, ki ga nobena lepa fraza o »narodnih« in »osvobodilnih« ciljih ne more več premostiti. Te trdne vipavske grče so tudi spoznale, kdo prav za prav zanaša politiko med nas.

Smrt državnega pravobranilca. Dne 7. novembra je umrl v Ljubljani drž. pravobranilec dr. Jože Vidmar.

Novi požigi, nova beda. Pod tem naslovom poroča ljubljansko »Jutro«: Z Dolenjskega prihajajo ljudje poročajo o novem komunističnem divjanju proti mirnemu prebivalstvu. Komunistična krčdelna napadajo naselja, kjer ni vojaških ali domobranskih posadk, odvajajo moške in oplenijo vse, kar morejo vzeti a seboj, za slovo pa še požigajo. Zažgali so med drugim sloviti samostan v Stični. Zaenkrat še ni poročil, koliko ga je bilo mogoče rešiti in kolika škoda je povzročena. — V nekem drugem kraju, kjer so komunisti že v septembru zažgali ondoto železniško postajico, so domačini na lastno pobudo in z lastnim delom poslopje popravili, da je bilo pripravljeno, kadar se bo obnovil promet. Ko je bila postajica spet pod streho, so ponovi pridrli komunistični razbojniki in postajico vnovič zažgali. V nekaterih nadaljnjih naseljih so požgali šole in župnišča, povsod pa zažigajo tudi kmečke hiše, tako da pehajo kmečko prebivalstvo, kamor pridejo, še v večjo nesrečo in večjo bedo.

Iz vseh krajev sveta

Neki raztreseni vdovi je bila ukradena v neki gostilni v Milanu ročna torba z vrednostnimi papirji in hranilnimi knjižicami v skupni vrednosti 1½ milijona lir. Tat je bil sledil ženi od banke naprej, ki je odnesla svoje vrednosti iz svojega tresorja.

Dražbe v pariškem hotelu Drouot, na katerih so bile dosežene v zadnjem času take neverjetne cene, imajo še vedno isti uspeh. Tako se zve, da je bil prodan nedavno na dražbi molitvenik iz 16. stoletja, za ceno 225.000 frankov. Seveda je knjiga posebno lepo delo. Vse strani v knjigi so obrobene z arabeskami in vezava je iz usnja po francoskem načinu v mozaiku v čistem renesančnem slogu. Album radirank na japonskem papirju od Moneta je bil ob tej priliki prodan za 30.000 frankov. Dve Richepinovi deli z izvrstnimi risbami Steinlena sta dosegli ceno 81.000 frankov.

Kako to, da ima Kitajec vedno tri imena? Podoba je, da je ime Kitajca točnejše kot pa Evropejca, kar je končno tudi res, kajti Kitajci navede poleg svojega imena še tudi svoj rodovnik. Tako na primer navede najprej svoje rodovinsko ime, potem rodovnik in šele kot tretje svoje ime. Ta tri imena tvorijo natančen oseben popis. Njih vrstni red je izredno važen. Tako ni na Kitajskem med tem brezštevilnim ljudstvom vrst oseb, ki bi imeli ista tri imena v istem vrstnem redu.

Čez noč je postal nek roterdamski zdravnik, ne da bi k temu na kak način pripomogel, lastnik precejšnjega premoženja. Njegov pes, mali črni jazbecar je po nekem deževnem jutru rli po zemlji na vrtu pred doktorjevo hišo, menda je lovil miško, ki se je zarila v zemljo. Vedno globlje je rli, dokler ni spravljen nenadoma nek novc na dan. Doktor, ki je slučajno opazoval trud svojega »Mucija« je nadaljeval delo. Kako veliko je bilo njegovo začudenje in veselje, ko je našel zakopanega v zemljo, zlata v vrednosti nič manj kot približno 30.000 RM. Muci je pa baje dobil ta dan pravcato knežje »pasje kosilo«.

V Švici živi zastopnik nekega podjetja z nagrobnimi kamni, ki je mislil, da je posebno prekan. Potek kupčij mu je bil prepočen in kmalu je našel sredstvo s katerim je svojo provizijo umetno zvišal. Njegovo zvišanje so šele odkrili, ko je hotel da firma nekega dne postavi na nekem pokopališču krasen nagrobnik, pa dotičnega groba ni našla. Po uvedeni preiskavi so ugotovili, da je ta zastopnik, ker ni mogel z »navadnimi zemljani« sklepati dovolj kupčij, zabeležil naročila oseb, ki jih sploh ni bilo in sprejemal za to provizijo.

V Teisendorfu na Gornjem Bavarskem je zgubila žena nekega rokodelca pred četrto stoletjem prav na dan poroke svoj zlat poročni prstan. Zakonski sreči in trajanju ta izguba ni škodovala. Na večer pred srebrno poroko pa je prinesel nek kmet ženi njen prstan nazaj. Našel ga je na sveži krtini. Menda je bil prstan nekoč podoran. Usoda je sedaj spisala to nenavadno pravljico, da je krt prav na praznik zakoncev zril prstan na površje.

Od prebivalstva Madžarske, ki šteje po ljudskem štetju 1941. leta 14.697.573, je 48,5 odst. neporočenih, 43,9 odst. poročenih, 6,8 odst. ovdovelih in 1 odst. ločenih. Po ljudskem štetju se ugotavlja, da je število vdov skoraj štirikrat tako veliko kot pa vdovcev, to pa je posledica tega, da se vdovci na splošno mnogo hitreje odločijo za nov zakon, kot pa vdove. Kaj je neki temu vzrok?

Pariški kazenski senat je obsodil 52 letno žeparko Leo Tilmaut, ki je imela lep prilmek »zala roka« na pet let ječe in dvajsetletno prepoved prebivanja v državi. Ko je bila nedavno na pariškem Boulevardu de Sebastopol aretirana, so našli v njeni ročni torbici bankovce za 590.000 frankov. Nadaljnjih 502.000 frankov je imela skritih v svojih oblekah. Ugotovili so, da je ukradla v septembru 1940. na tržnici neki dami dva milijona v bankovcih in briljante za 15.000 frankov.

Ali že veste? Malo zrcalo sodobne in minule prosvete in civilizacije

Schuberta niso spoznali

V Schubertovemu muzeju v Wenu se nahaja pismo, ki ga je prejela nekoč glasbena založba Breitkopf und Härtel v Leipzigu. Franz Schubert je ponudil kompozicijo »Erlkönig« založbi, katera je bila mnenja, da je to umotvor kr. saškega cerkvenega komponista Schuberta iz Dresdna. Na njegov naslov je bil tudi odpis na »Erlköniga« nanašajoč se dopis. Razjarjen je odgovoril »napačni« Schubert sledeče: »Kantate »Erlkönig« nisem nikoli komponiral, pač pa bom skušal poizvedeti, kdo je tako krparijo poslal, da odkrijem tega možakarja, ki moje ime tako zlorablja!«

Tudi strahu se priučimo

Po znanstvenih ugotovitvah otrok v prvem letu komaj razlikuje človeške obraze. Na primer, se ne preplaši, če se pojavi pred njim ne-

nadoma strašno grda spaka, dočim v drugem letu pri pogledu nanjo takoj plane v jok. Dokler še ni leto dni star, se ne boji niti teme, niti kakršnihkoli živali. Ta strah spozna otrok običajno šele v drugem letu. Tudi ni mogoče deteta, ki šteje le nekaj mesecev, preplašiti s kakršnokoli nenadno prikaznijo.

Koliko je še Indijancev?

Za časa Kolumba je baje živel v Ameriki 850.000 indijancev, število, ki se opira seveda le na nezanesljivo cenitev. Zaradi vojn, zasiedovanj in slabih zdravstvenih razmer se je število rdečih mož stalno zniževalo, tako da je ob koncu stoletja padlo število na 270.000 duš. Od takrat se je pa indijanski narod zopet za približno 70.000 glav pomnožil.

Naš knjižni kotichek

Nesteto knjig piše o glasbenikih in pesnikih, kiparjih in slikarjih. Ena izmed teh je tudi knjiga »Franz Schubert« od Heinricha Werleja, ki je že nekoč izšla in katero je sedaj vdrugič izdal Gauverlag Bayreuth v nakladi 36. do 45. tisoč. Slika komponista Schuberta je zaradi mnogih anekdot, ki so nastale o njegovi osebnosti, napačno razumljena. Svet bi videl človeka in umetnika v napačni luči, če se ne bi raziskovalci zavzeli za tega genialnega glasbenika. Mnogi poznajo Schuberta le kot sentimentalnega romantika slabše vrste ali pa kot predstavnika previdega biedermeierskega malomeščana, naziranj, ki nikakor niso pravična razlaga in oris njegovega življenja. »Odnos do človeštva in dela«, tako piše pisatelj v predgovoru, »sta pri njem neolčljivo povezana in šele med te stopi glasbenik. Pogoj njegovemu ustvarjanju ni strokovno znanje, marveč mu je to v krvi«. In pozneje: »Odpor, nasprotje svetovnonazorstvene, umetniške in osebne naravi so ga v vsem življenju ovirale v njegovem neutrudnem stremeljenju. Ni se zadovoljil s ceneno in hitro rešitvijo osnovnih zapletitvev, vendar se je tudi izognil glasni razlagi, raje je vse dobojeval sam s sabo. V zbiranju in merjenju lastne moči pa je vzrastla njegova edinstvena moč obvladati duševnost.«

Pretekli časi so nam mnogokrat hoteli dopovedati, da je bilo življenje Schuberta umerjeno in enostavno. Toda nasprotno je bilo res v posameznih obdobjih. Razjasnitvi teh vprašanj in počastitvi te visoke osebnosti je namenjena ta knjiga, ki je enako dragocena za strokovnjake kot izobraženega laika.

Fr. Horstmann.

Tako se je končala Jugoslavija

Spisal Danilo Gregorić — tisk 1943 by Wilhelm Goldmann Verlag in Leipzig 24

Vtem ko so se v Beogradu sedaj začela posvetovanja, sem čital vsak dan vesti, da se bo kraljev namestnik v smislu želje, izrečene na Berghofu, podal v Nemčijo. Na žalost se v Beogradu ni zgodilo nič razen dolgovernih posvetovanj.

Zvedel sem naknadno, da je Cvetković pri svojem prvem razgovoru s pl. Ribbentropom temu priporočal načrt balkanskega bloka, v katerega naj bi stopila Bolgarija in Turčija poleg Jugoslavije. Ta blok bi si prizadeval, pridobiti Grčijo za to, da odloži orožje, in bi jo potem sprejel v svojo zvezo, tako da bi bila med Bližnjim Vzhodom in možnostmi angleškega napada na evropski kontinent na eni strani in Nemčijo na drugi strani zgrajena nevtralna blazina, ki bi pomenila varnost Nemčije pred vsemi eventualnostmi iz Vzhoda. Zelo sem se začudil, ko sem to slišal, kajti to zamisel so Beogradu priporočali Angleži, ko so bili v britanskem poslanstvu ugotovili, da se Jugoslavija pogaja z Nemčijo. Tudi minister dvora Antić se je bil izrekel zanjo, toda mislil sem, da sem ga bil od nje odvrnil. Namesto da bi torej oblikovali protipredlog tako — če so ga sploh smatrali za potrebnega — kakor bi bil ustrezal naravnim interesom države v danem položaju in kakor je bil zamisljen od tiste nemške osebnosti, ki me je bila obiskala kratko pred odhodom obeh jugoslovanskih državnikov v Berchtesgaden, je bila torej predložena taka nemogoča miselnost zveza. Jasnó je bilo, da Ribbentrop sploh ni hotel pristati nanjo in da so ta po britanskih virih sproženi načrt popolnoma opustili takoj pri začetku razgovorov.

Visoki pritisk propagande

Med tem je sedaj znova ojačena britanska propaganda neznansko zastavila svoje sile. Predvsem je severnoameriško poslanstvo napelo vse sile v tisku. Angleške in ameriške oddajne postaje so izdajale vsak dan nešteto emisij v srbskem jeziku, v katerih so razširjale najgroznejše strahotne zgodbe o načrtih Nemčije glede Jugoslavije. Trdile so, da je Nemčija stavila ultimát, da stoji nešteto nemških divizij ob jugoslovanskih mejah in da so pripravljene vkorakati, da je bila zahtevana brezpogojna in takojšnja razorožitev države, da mora Jugoslavija izročiti vsa svoja orožja Nemčiji in sprejeti nemške garnizije v vseh večjih krajih, da sta Cvetković in Cincar-Marković pri obisku v Berchtesgaden po zahtevi Nemčije odstopila velike dele jugoslovanskega ozemlja sosedom. Po takih in sličnih vesteh je vedno bolj besnelo ščuvanje po etru.

Letaki, brošure, propaganda prišepetavanja — vse to se je zopet začelo v nesluteno ojačeni izmeri. Sprostila se je grozna gonja obkoljenih zverj proti malemu narodu. Anglija in Zedinjene države so šle roko v roki, Roosevelt se je po svojem poslaniku poslužil vse avtoritete predsednika Zedinjenih držav s svari in nasveti, ogromna sredstva so se stekala v blagajne poslanstev obeh teh držav. Cela vojska plačanih agentov je šla po deželi, v vsa mesta, v vse vasi.

V vseh možnih variacijah so vtepali ljudstvu, da hočeta princ in Cvetković prodati državo, da hočeta izdati narod. Razne številne organizacije, v katerih so sedeli prostozidarji na odločilnih in vodilnih mestih, so preplavile vlado in princa s svarilnimi brzojavkami, židje in prostozidarji, angleški in ameriški agentje so se z denarjem in lažjo lotili dela.

Vlada ni zadrževala tega početja. Vedno ste slišali od odgovornih:

»Če bomo enkrat podpisali, bo vsa propaganda ostala brezpredmetna. Ne potrebujemo nobenih posebnih ukrepov. Narod bo pač potem videl, kako lažniva in hinavska je bila vsa ta propaganda. In nikoli več ne bo potem verjel tistim, ki mu sedaj tako zelo lažejo v teh dnehi«.

Pristop Bolgarije k paktu treh sil

Prizadeval sem si, čim najbolj, pobijati to napačno mnenje, ki so se mu vdajali bržkone zlasti prostozidarski člani kabineta. Bilo je zaman. Kot edini uspeh so se množila v mojih dnevnikih pislih grozila pisma z najgršimi psovanci. Tam je stalo, da sem ogleduh, izdajalec, da me bodo obesili, nataknilji, razce-tvorili. In vedno znova: da sem plačan, da sem dobil nešteto denarja iz Nemčije. Ljudje ki so to pisali, očitno niso doumeli, da ima človek lahko politično prepričanje tudi iz idealnih, domoljubnih čutov, iz čuta odgovornosti nasproti narodu in njegovi bodočnosti. Če gre kdo za svojim prepričanjem, je pač v obeh teh ljudi plačan za to. Drugače si tega sploh niso mogli predstavljati.

Trije tedni so tako minili, nori in nervozni. Beograd je govoril samo o vprašanju pristopa k paktu. Razgovori in konference namesto dejanj. In vedno višje je valovala propaganda in hujkanje. Posebno armade, mlajših častnikov, se je lotila propaganda in pa pravoslavne duhovščine. Slišalo se je, da so v cerkvah, pri službi božji, popje v polnem ornatu grmeli proti paktu in izdajalstvu.

Trije tedni so minili, princ se ni bil odpo-toval. In nekega dne je prišla vest, da so nemške čete vkorakale v Bolgarijo ter da je Bolgarija pristopila k paktu treh sil.

To je učinkovalo kakor nenadna strela z jasnega neba. Saj so vendar odgovorni v zunanem ministrstvu, zlasti državni tajnik Smiljančič, najvplivnejši mož v jugoslovanski diplomaciji, stalno trdili, da Bolgarija ne bo pristopila k paktu treh sil. Nemčija ne bo vkorakala v Bolgarijo, ker bosta Sovjetska zveza in Turčija smatrali to za casus belli. In sedaj je ta dogodek vendarle nastopil. Če sem jaz na podlagi svojih jasnih informacij, s katerimi sem razpolagal, državnemu tajniku vedno znova poudaril, da bo prišlo do tega, je odgovoril s smehljajem močnejšega:

»Vi ste povzročevali panike. Jaz moram to vendar bolje vedeti«.

Zdaj naenkrat je prišlo življenje v zastoj. Sedaj so se prekucavala prizadevanja. Sedaj se je princ naglo odpeljal v Nemčijo. In preko nemškega poslanstva v Beogradu se je začela akcija, da se ustanovijo modalitete, pod katerimi bi Jugoslavija pristopila k paktu.

Podoba je bila, kakor da je beograjska diplomacija navdana prepričanja, da svet stoji in da se nikjer nič ne zgodi, če Beograd ničesar ne stori.

Nemčija je zopet dokazala svojo izredno veliko uslužnost za jugoslovanske želje. Videti je bilo, da je bilo Reichu do tega, imeti Jugoslavijo v svojem taboru. Nemčija se je zanašala na Jugoslavijo.

In končno je bilo določeno, da podpisuje Jugoslavija 25. marca 1941. leta pristop k trojnemu paktu. Ne brez velikih tehničnih težkoč.

Šesto poglavje.

Cerkveni incident.

V delovni sobi kraljevega namestnika sta si sedela nasproti v globokih naslanjačih: princ Pavel suh, s fino izrezanimi potezami, bolehalo blede barve v obrazu, z nervoznim drgetom okrog ust, prekrižanimi nogami in naslonjen nazaj. Dolgoprstna bela roka je bobnala po

držaju. Njemu nasproti je sedel debel in zagoveden, v širokih, črnih ohlapnih oblačilih z visokim belim pokrivalom na glavi, na katerem se je nahajal spredaj križ iz blisčajočih draguljev, patriarh Srbije Gavrilo, poglavar srbske pravoslavne cerkve. Njegov zabuhel zardel obraz, s sivo dolgo brado in temnimi naočniki, je kazal boj na uživalca, kakor na kakšnega cerkvenega kneza. Široko nabran se je vil njegov talar z ozkimi rokavi okrog njegove polne postave. Njegove debele mesnate roke so bile prekrižane nad obočnim trebuhom. In nad njimi na prsih velik križ in neka slika svetnika na obeh težkih zlatih verižicah. Z razkračenimi nogami, na široko zleknejen je sedel patriarh. Večjega nasprotstva kakor ta dva, si človek ne bi mogel predstavljati.

Zaslišal se je nekoliko nosljajoči, drugače pa jasni, mirni glas princa:

»Pa to vendar ne gre tako dalje, da Vaša Svetost ne bi našla sredstev in poti, ukrotiti vašo duhovščino«. »Vidite«, z lahno kretnjo je pokazal na pisalno mizo — »tu sem zopet dobil poročila o govorih, ki so jih imeli vaši škofje in duhovniki. O pridigah, ki vkanejo sovraštvo v duše naroda. O stalnih ponovitvah svetopisemskih rekov iz katerih hočejo kovati uspešno tendenco proti naši politiki. Ze dovolj pogosto sem povedal, da cerkev visoko cenim in da jo smatram za bistven del državnega reda. Toda ne morem dopustiti, da se bavi s politiko, in sicer s tako politiko, ki pomeni ščuvanje množic proti državnim oblastim in hujškanje proti politični liniji države«.

Patriarh Gavrilo skliče cerkveni zbor

»Ampak Kraljevska Visokost, cerkev mora vendar biti blizu naroda. Ona deli vendar z njim njegove skrbi in njegove bojazni. In cerkev je srbska cerkev. Ona mora paziti na svoje dolžnosti, da ne bo srbstvo okrnjeno v svojih pravicah in v svojih življenjskih zakonih«.

»Ampak rečem vam vendar, sedaj že ne vem kolikokrat, da nihče neče okrniti srbstva. Nasprotno pakt nam daje možnost, da okrepiimo Jugoslavijo. In ravno tako tudi, ali bolje rečeno, ravno zato je to tudi okrepitev srbskih interesov«.

»Cerkev tega ne more uvideti. Mi vidimo v trojnem paktu samo nevarnost podjarmljenja. Vse naše tradicije so v nevarnosti. In naša

dolžub in bi bil gotovo storil isto, za kar sem se jaz odločil in vrhu tega bi znal on bolje, prepovedati vam politiziranje«.

»Pa saj vendar niti malo ne politiziram«, je ugovarjal patriarh s svojim razgrajajočim glasom. Zastopam le interese cerkve in interese naroda. Anglikanski škofje, ki so bili zadnje zimo tukaj...«

Princ je bil poskočil.

»Vsa čast anglikanskim škofom, ampak Anglija ni Jugoslavija, in mi moramo našo politiko usmeriti po naših interesih. Kako ste sploh prišli do tega, da ste sedaj znenada sklicali sinodo cerkve. Kaj naj to zopet pomeni? Cerkev je že enkrat delala politiko, v vpri-

Reichminister pl. Ribbentrop se razgovarja z ministrskim predsednikom Cvetkovićem.

V pokrajinah, kjer žive pravoslavni in katoliški skupaj, v Bosni in Hercegovini, je prišlo do pravih bojev med kmeti. Stojadinovičeva vlada in vsi poslanci, ki so bili glasovali za konkordat, so bili izključeni iz pravoslavne cerkve in označeni za izdajalce, za renegate.

In končno so našli moža, škofa Gavrila, ki je bil pripravljen cerkev zopet pomiriti za ceno, da postane naslednik umrlega patriarha Varnave. Vlada je dosegla, da je bil izvoljen za patriarha. In on je zato pomiril razburjene škofe in prepovedal vnetim popom nadaljnje ščuvanje. Bila je to čisto poslovna stvar.

Da postane popularen, ...

Gavrila se je podrejeno mo duhovstvo balo. Kot črnogorski škof je prepotoval gore na konju in lastnoročno pretepel pope, ki jih ni smatral za dovolj vnete in redne. Bil je častihlepen mož z močno voljo. Toda svojo popularnost je bil zgubil z izvolitvijo za patriarha v zvezi s konkordatom. Podrejeni duhovniki so videli v njem izdajalca stvari cerkve, dva škofa ga sploh nista hotela priznati za poglavarja — v cerkvi je še ostalo zatrtó, tu pa tam vzplameče vrenje. In množice ljudstva, ki so jih popje dobili v roke z bojem proti konkordatu, niso hotele veliko vedeti o konkordatu.

To vse je preudaril princ in jasno mu je sedaj bilo, kaj je nameraval mož, ki mu je ležicavo in debelo sedel nasproti in čegar izraz v očeh ni mogel videti skozi temne naočnike. Ta je hotel sedaj končno enkrat zagrabiti priliko in si s politiko pridobiti tisto popularnost, ki si je kot cerkveni knez sam ni mogel ustvariti. Na eni strani anglikanski škofje s svojo propagando, s svojimi obljubami in s svojimi živimi poskusi, pridobiti srbsko škofstvo zase, pridobiti ga za Anglijo. Na drugi strani stremljenje, doseči političen pomen, priti po ovinkih preko ulice in tistih sil, ki so vplivale na ulice, do tistega ugleda, po katerem je hrepenel. V tem je bila vsa razlaga za trmasto Gavrilovičovo vztrajanje pri njegovem stališču, za katerega ni mogel najti nobenih argumentov, nobenih veljavnih podlag. Bile so vedno znova iste puhlice, ki so se ponavljale. Po Simoviću z nekim vojaškim, po demokratičnim politikih z nekim političnim in po Gavrilu z nekim duhovnim prizvokom. Fraze, ki so računale z nekritičnostjo širokih mas in ki so bile prevzete od izlivov propagande iz Západa in iz prišepetanj iz Vzhoda.

»Smatram za dolžnost cerkve, da ne dela državi nobenih težkoč«, je končno rekel princ, »in vas prosim, da odložite sejo cerkvene skupščine. Da bo pakt podpisan, vam je natančno znano, in je torej vse, kar se stori proti njemu, naperjeno tudi proti državi in proti njenemu obstoju«.

... Gavrilo ne odneha.

»Država je tvorba človeških rok. Narod je večni in ne sme umazati svoje zgodovine s sramoto. Na žalost ne morem odložiti seje. Mora se vršiti 27. t. m.«

Razgovor se je nadaljeval. Šla sta v veliko, z deskami obito jedilno sobo. In med kosilom, zlasti pa pozneje po kosilu, ki si ga je bil Gavrilo krepko privoščil, razumno uživajoč vina, je postal razpoloženje mehkejše. Zdelo se je, kakor da se ne more več upirati argumentom princa, je postal uvidnejši in rekel končno, da si mora vse še enkrat preudariti, da pa misli, da bo lahko vplival na svoje škofe v princem smislu.

In tako sta se ločila v miru, in podoba je bila, kakor da bi bil spor poravnán.

Toda že nekaj ur pozneje je dospelo na princa pismo patriarha. Patriarh je obžaloval, češ da mora vztrajati na svojem stališču. Cerkev smatra politiko trojnega pakta za nacionalno nevarnost in ne more pristati na to, da bi na kakršen koli način z molčnim vedenjem ali celo z aktivnim sodelovanjem podpirala politiko pakta.

Gavrilo je bil popustil v razgovoru s princem očitno samo zategadelj, da se izogne nadaljnjemu razpravljanju. Iz svojega stanovanja, kjer ni več stal nasproti hladnemu pogledu in argumentaciji princa, pa je pismeno zopet ustalil svojo nepopustljivost.

(Dalje prihodnjik)

Britanski poslanik Campbell se pogaja s srbskim patriarhom Gavrilom.

nacionalna čustva so užaljena. Srb noče biti hlapec. Pod vodstvom svojih popov so se Srbi bojevali proti Turkom in si ustanovili svojo državo. In danes, ko se nahajamo zopet v nevarnosti, je zopet cerkev, ki mora in hoče biti spredaj«.

Princ se je sklonil naprej.

»Ne razumem vas, Svetost. Prvič ne moremo nič drugega, kot podpisati pakt, in drugič pa pakt ni nobeno podjarmljenje. Ustali nas sicer na nemški strani, toda prinaša nam samo koristi, nobenih škod«.

»Vaš pali strikne ne bi bil tako govoril, Kraljevska Visokost. Ta se ne bi uklonil nikoli«.

»Ne prihajajte mi sedaj z ubogim Aleksandrom«, je rekel princ ostro. »On je bil velik ro-

šanju konkordata, in sedaj je popolnoma dovolj tega«.

Tudi patriarh je bil vstal. Njegova debela roka je objela križ na njegovih prsih.

»Moral sem pač vpoklicati škofe, da se posvetujem z njimi. In kar se tiče vprašanja konkordata, je cerkev takrat vendar dosegla, da konkordat ni stopil v veljavo, in je sklenila mir šele, ko je bila zmagala v tem vprašanju«.

Princ je sedel zopet v naslanjaču in si natančno ogledal patriarha. Kako je bila takrat stvar s konkordatom. In kako pride sedaj Gavrilo, ki se ima samo konkordatu zahvaliti, da je postal patriarh, do tega, da govori o tem. On je imel pač najmanj vzroka, da bi spominjal na to.

Politiziranje pravoslavne cerkve

Bilo je prvikrat v zgodovini Jugoslavije, da je pravoslavna cerkev nastopila politično in dosegla, da je ves srbski narod potegnili na svojo stran. Konkordat je bil sklenjen z rimsko kurijo. Konkordat, kakršnega imajo tudi mnoge druge države. Toda pravoslavna cerkev je hotela v njem najti ogrožanje srbstva in pravoslavja. Nekatera določila, ki so priznala določene prednosti rimski cerkvi, h kateri je pripadala približno polovica prebivalcev Jugoslavije, so izredno razvnela pravoslavno škofstvo, ki mu je načeloval takrat patriarh Varnava. In začel se je srditi boj, zlasti ko je patriarh Varnava znenada umrl. Govorili so, da je bil zastrupljen. Narod je romal k njegove mu mrtvaškemu odru, ker je bil nahujškan po letakih, hujšajočih govorih, s propagando od ust do ust, da je ogroženo srbstvo. Organizirane so bile demonstracije v vseh srbskih

pokrajinah. Vsak dan so nastali novi incidenti, prišlo je do streljanja, do spopadov med versko razgibano množico in policijo. In ko so nekateri škofje poskušali, s silo napraviti obhod v Beogradu, in ko so jih pri tem razgnali biriči, je izbruhnilo povsod. Takratni ministrski predsednik Stojadinović, ki se je opiral na zrujanje princa, je iz tega napravil, da so se merile sile. Z vsemi sredstvi je bil zatrt upor.

Za cerkev so se bili takrat postavili komunisti na podlagi navodil iz Moskve, ki je smatrala Stojadinovičovo politiko za nevarnost zase. Med nastalim nemiró je bilo ugodno polje za udejstvovanje razkrojevalne propagande. Srbske demokratske stranke so se izovetile s politiko pravoslavne cerkve. Tudi inozemska propaganda se je lotila stvari, da bi upropastila Stojadinovičovo vlado. Vedno hujše je postalo vrvenje, vedno resnejši so bili spopadi.

Športni poročevalci

ABlinški boksarji v Zeltwegu in Leobnu

V nabito polni telovadni dvorani v Zeltwegu je nastopilo moštvo boksarjev iz ABlinga proti zeltwegskim letalcem. Gostje iz ABlinga so imeli v nižjih kategorijah slabše moči, medtem ko so v višjih kategorijah bili ABlingerji nadmočni. Zeltwegerci pa so imeli v nižjih kategorijah odlične moči, medtem ko v višjih kategorijah sploh niso nastopili. V okvirnih borbah so nastopili trije pari domače mladine in tudi novinec ABlinger Podrepschek je v okvirni borbi nastopil proti Negru iz Zeltwega.

V mušji teži je Lichtenegger (Z) v prvem kolu odpravil Koprivnika (A), medtem ko se je ABlinger Smagin proti Hohlwegu (Z) v bantam teži držal do drugega kola. V lahki teži se je razvila dramatična borba med Pristovom (A) in Adamom (Z), ki se je naposled končala neodločeno. ABlingerji Supan in Mainik sta prišla do točk brez borbe, ker nista imela nasprotnikov. V zadnji borbi je nastopil ABlinger Weiß proti Butschkatu (Z). Izredno trda borba se je končala neodločeno. Končno stanje dvoboja je bilo torej 6:6.

Naslednji dan so ABlinški boksarji nastopili v Leobnu. Trde borbe prejšnjega dne so se ABlingerjem močno poznale in so boj izgubili z rezultatom 4:10. Supan z zmago k. o. nad Ronnikom in Mainik s k. o. zmago nad Weiglom sta doprinesla ABlingu po dve točki, medtem ko je bil Weiß (A) radi preizkušnje udarca Resniku (L) diskvalificiran. Koprivnik Smagin, Podrepschek in Pristov so podlegli nadmočnim nasprotnikom.

Troboj namiznega tenisa:

Graz - ABling - Zeltweg

V Zeltwegu so se sešla preteklo nedeljo pred številno publiko gori omenjena moštva v medsebojni borbi z belo žogico na zeleni mizi. Že v prvi borbi med ABlingom in Zeltwegom se je videlo, da so ABlingerji nadmočni in so odpravili LSV Zeltweg brez težave s 4:1. Za ABling sta nastopila brata Strumbl, za Zeltweg pa Ogr. Lahl in Werner. Rezultati: Strumbl I. : Lahl 2:1, Strumbl II. : Werner 2:0, Strumbl I. in II. : Lahl in Werner 2:1, Strumbl I. : Werner 2:0, Strumbl II. : Lahl 0:2.

Druge srečanje se je vršilo med ABlingom in RSG Graz. Tudi to srečanje se je končalo z gladko zmago ABlinga s 3:1. Graško moštvo: Fakwald, Lobenwein in Legenstein je nudilo ABlingerjem le slab odpor.

Rezultati: Strumbl I. - Fakwald 2:0, Strumbl II. - Lobenwein 2:1, Grtschar : Legenstein 0:2, Strumbl I. in II. : Fakwald-Lobenwein 2:0.

Naši vojaki pozdravljajo domovino

Pozdrave so poslali nadalje: Faladore Vinzenz, Radmannsdorf; Ferlan Viktor, Krainburg; Istenitsch Anton, Salrach; Jantschar Andreas, Unainirje; Koschnek Friedrich, Falkendorf; Kordesch Franz, Prewalle; Linkowitsch-Milan, St. Veit; Meglitsch Jernej, Lom; Ressenik Viktor, Wikertsche; Siapar Lukas, Neumarkt; Schusterschitsch-Filipp, Flödnik; Rus Franz, Neumarkt.

Iz Vzroha pošiljajo najlepše pozdrave gorenjskim fantom in dekletom sledeči vojaki: Hoschevar Frido, Lamberger in Grintal, Stein; Dolschan Peter in Sitar, Neumarkt; Petrich Johann, Koschel Johann in Vuscher, Niederfeld; Murnik Johann, Vomberger, Ahlim, Podjet Paul in Simon Zirklach; Koschel Anton, Spruk in Plevel Vinzenz, Komenda; Burger, Stular in Fajlar, Unterfernig; Bohinz, Predvor; Koroschek, Mischelsteten; Jekovec, Lusche; Zirkman, St. Veit; Koscher, Mannsburg; Vrhovnik, Domschale; Markisch, Visoko; Poravne Johann, St. Martin; Poravne Ciril, Zalag.

Dr. F. J. Lukas

Ausschneiden! Aufbewahren!

Deutsch methodisch und praktisch

235. STUNDE

Einige Wörter ohne Mehrzahl

Nekaj besed brez množine

Das Heu — seno
das Kupfer — baker
das Blei — svinec
der Haß — sovraštvo
der Neid — zavist
der Köhl — ohrovt
der Spinat — špinača
der Reis — riž
das Obst — sadje
der Strand — obala, breg

Einige Wörter ohne Einzahl

Nekaj besed brez ednine

die Leute — ljudje
die Eltern — starši
die Geschwister — bratje in sestre
die Kosten (Unkosten) — stroški
die Trümmer — razvaline, podrtine

Unpersönliche Redensarten:

Neosebni reki:

1. Es gelang ihnen zu fliehen — Beg jim je uspel
2. Es tut mir leid, sagen zu müssen, daß — Žal vam moram povedati, da
3. Es genügt zu wissen, daß — Zado-
stuje, ako veste

Različni svarilni signali protiletalske zaščite

Alarm zaradi letal, opozoritev na nje, preklic alarma — Kaj mora vsak vedeti?

O pomenu svarilnih signalov, če prilete so-
vražna letala, obstojajo v širokih krogih jav-
nosti še vedno nejasnosti. Že objavljenim raz-
glasom dodajamo, da ne bodo nastale še na-
dalje zmotne, še sledečo objavo:

1. **Alarm (vzbuna) radi letal.** Signal »alarm
radi letale« je tuleč zvok, ki se v višini hitro
menjava in traja eno minuto. Ko zadoni ta
signal, naj si bo ponoči ali podnevi, je zračno
obrambno ravnanje neobhodno potrebno. Pred-
vsem se moramo takoj podati v zaklonišča.

2. **Javno opozorilo na letala.** Signal »javno
opozorilo na letala« ni niti predhodno svarilo,
niti predhodni alarm. Svarilni signal »javno
opozorilo na letala« (trikratna ponovitev vi-
sokega približno 15 sekund trajajočega tona)
pomeni, da se mora računati s skorajšnjim
prihodom letal. Svarilni signal »javno svarilo
na letala« se razlikuje od signala »alarm radi
letal« v tem, da se ne pričakuje večji zračni
napad. Pri »javnem opozorilu na letala« se
naj promet in gospodarsko življenje nadaljuje.
Pač pa naj se s tem javnost napoti k povečani
pozornosti. V splošnem pa lahko prebivalstvo,
v kolikor ni zaposleno v poklicih, pri »javnem
opozorilu na letala« ravna po lastni razsodno-
sti, posebno potem, če prične delovati zračna
obramba. Domneva, da mora slediti signalu
»javno opozorilo na letala« pri nadaljnjem bil-
žanju sovražnih letal »alarm radi letale« je na-
pačna. Seveda se lahko zgodi, da sledi signalu
»javno opozorilo na letala« tudi še »alarm
radi letale«. N. pr. če sledi med vletom po-
dinih letal še kak drugi večji vlet in se priča-
kuje napad.

3. **»Alarm radi letale« po javnem opozorilu
na letala.** Ako se izkaže, da je treba dati tudi
podnevi po signalu »javno opozorilo na letala«

Aus dem Kreise Stein

Stein. (Razstava NS-Frauenschat-
te.) NS-Frauerschaft Kreisa Stein je priredila
dobro obiskano razstavo iz starih stvari iz-
delanih predmetov, ki so bili v neutrudljivem
delu izgotovljeni za bombe oškodovance, voja-
ke in otroke. Vse, od otroškega perila,
ljubke otroške obleke, igrače, oblikovane iz
blaga, lepenke in lesa, medvedki, sloni pa do
volnenih kratkih nogavic, zapestnikov in snež-
nih oglavnic za naše vojake je dokazovalo
spretnost in okus. S koliko dela in ljubeznijo
so bile vse te stvari izdelane, katere bodo v
prihodnjih dneh izročene namenu. Tudi poklo-
njenega peciva ne smemo pozabiti in številne
marljive roke; predvsem pa je k uspehu raz-
stave mnogo prispevala tudi Jugendgruppe
der NSF.

Tazen. (Smrtni primer.) Pred nekaj
dnevi smo morali poročati o žalostnem prime-
ru prevoza 58 letne žene soderja in posetnika
Franziske Medwedove v deželno umobolnico
v Klagenfurtu. Sedaj smo dobili vest, da je
gospa Medwedova umrla v zavodu. Navedena
je bila mati številnih otrok, od katerih živi še
devet.

Kreis Krainburg

Krainburg. (Imenovanje sosveta. —
Popravek.) V naši zadnji številki se mora
v tej notici glasiti ime 1. sosv. pravilno Pg.
Skofitsch Josef, kar s tem popravljamo.

Kreis Radmannsdorf

Radmannsdorf. (Posvetilo.) Mladostni
filmski igralec Norbert Rohringer je poslal
kino v Radmannsdorf svojo sliko s posvetilom
in lastnoročnim podpisom. Slika krasl sedaj

še signal »zračni alarm« je prebivalstvo ob
signalu »alarm radi letale« dolžno, ravnanje se
po odredbah protiletalske zaščite, t. j., da se naj
takoj poda v zaklonišča. Signal »javno opo-
zorilo na letala« se oglasi podnevi kot ponoči.
Signalu »javno opozorilo na letala« kakor tu-
di signalu »alarm radi letale« sledi po končani
nevarnosti signal »preklic alarma« (1 minuto
trajajoč enako visok ton).
(Ne stran vreči, izrezati in hraniti!)

Javno opozorilo na letala ponoči

Kot smo že na tem mestu objavili, se bo dal
v bodoče tudi po možnosti pri vletu manjšega
števila motilnih letal signal »javno opozorilo
na letala«, kar je bilo doslej v takih slučajih
samo podnevi. Signal obstaja iz treh v razma-
kih 10 sekund sledečih si trajnih tonih. Sploš-
no zračnobrambno vedenje pri tem ni predpisa-
no, vendar se morajo po znočitvi, v nasprotju z
»javnim opozorilom na letala« podnevi, usta-
viti vsa javna prometna sredstva na električni
pogon, da se ne ogroža zatemnitve s tvorje-
njem iskr. Javna shajanja in zborovanja vseh
vrst (vključno kino itd.) se morajo prekiniti
in razpustiti. Udeleženci in obiskovalci se mo-
rajo raziti.

Če sledi signalu »javno opozorilo na letala«
signal »alarm radi letale«, se je treba v sploš-
nem ravnati po odredbah protiletalske zaščite.
Prebivalstvo se mora podati v zaklonišča.
»Preklic alarma« ostane v vsakem primeru
isti kot doslej.

Prebivalstvu se nujno priporoča naj natanč-
no pazi na razliko med signalom »javno opo-
zorilo na letala« in »alarm radi letale«.

čakalnico kina. Mladi umetnik je sin Ober-
wachtmeistra der Polizei Hansa Rohringer, ki
biva sedaj na Gorenjskem in večkrat obišče
ta kino. Norbert Rohringer igra že v znatnem
številu filmov in so bili že nekateri pri nas
predvajani kot n. pr. glavno vlogo v »Jakkoo«,
»Liebesgeschichte« in ostalih.

Radmannsdorf. (Smrtni primer.) Tu-
kaj je umrla gospa Maria Pristau, Stolfova
mati, stara 86 let. Nedavno smo poročali, da
je padla in si pri tem zlomila nogo. Usodne
posledice so povzročile smrt.

**Zatemnitev na Gorenjskem. Po
uradni odredbi se mora na Gorenjskem v času
od 12. do 18. decembra izvršiti zatemnitev od
16.45 do 7. ure.**

Rodbinska kronika iz Gorenjske

Kreis Krainburg

Gallenfels. Rojstva v mesecu novembru: An-
dreas Repinz, O. Wetterm; Maria Saplotnik,
Tratenik; Berta Johanna Altenstraßer, Gallen-
fels; Natalie Rosmann, O. Duplach; Andreas
Weternik, Stoitschno.

Predassel. Rojstva v novembru. Maria No-
graschek, Freithof; Andreas Zudermann, Ko-
kritz; Elisabeth Sajewitz, Predassel; Franz Sa-
jewitz, Freithof; Johann Martinjak, Freithof;
Stanislawa Ster, Predassel; Josefa Karun,
Freithof.

Zirklach. Rojstva v mesecu novembru: Jo-
sef Teran, Poschenik; Stanislaus Jeritsch,
Stefansberg; Ludwig Stare, Unterfernig; Ma-
ria Tschimscher, Stefansberg; Cäcilie Sormann,
Dworie; Johann Wutscher, Niederfeld. — U-
mrli sta: Alois Kepitz, Dworie; Josefa Reber-
nik, Ulrichsberg.

Prebivalstvo naj odstrani sneg in led

Vsak nemški državljan si upravičeno želi,
da bi ostalo njegovo bivališče tudi v vojni zi-
mi čedno in varno za promet. Ta želja se pa
da samo takrat uresničiti, če smatrajo vsi
nemški rojaki za svojo samo ob sebi razum-
ljivo dolžnost, da se prostovoljno udeležujejo
del, da pri snenjuju in poledicah čistijo peš-
pota in vozne ceste. Vsaka nemška delovna
moč spada k oborožitvi. Posebne naloge, ki
nam jih stavi zima in vreme, mora obvladati
narodno občestvo s samopomočjo. Čiščenje
glavnih cest od snega in ledu ostane naloga
občinskih oblasti. Čiščenje pešpotov pa je slej
kot prej naloga hišnih lastnikov, ki morajo
sedaj prevzeti tudi odstranitev snega in ledu
od stranskih cest. Pomagati jim pri tem je
dolžnost vseh hišnih stanovalcev. Ko zapade
sneg, naj se prične s tem delom zmiraj že
zgodaj zjutraj najpozneje ob sedmi uri.

Policija ima nalog, da opozori vse rojake
na važnost odstranjevanja snega in poledice,
da se promet brez trenja odvija in zagotovi
smotrnost skupnega dela.

Pokliceno tekmovanje na Gorenjskem
dvojezično

Kakor javljajo iz pristojnega mesta, bo dr-
žavno poklicno tekmovanje gorenjske mladi-
ne v toliko olajšano, da se bo vršilo po izbiri
tudi v slovenskem jeziku, poleg drugega ob-
veznega nemškega jezika. S tem je slovensko
govorečemu delu mladine bistveno olajšana
udeležba in ji je bolj kot doslej dana možnost,
da dokaže svoje znanje in svojo storitveno spo-
sobnost ter si pridobi z državnim poklicnim
tekmovanjem možno pospešitev v poklicu.

Betriebsführerji in mojstri imajo zaradi te-
ga bolj ko doslej dolžnost, da navajajo v svojih
poklicih zaposlene mladostne k udeležbi pri
državnem poklicnem tekmovanju in jih napo-
tijo, da se javijo za državno poklicno tekmo-
vanje.

Prijave sprejemajo:

Za Kreis Radmannsdorf, Kreiswaltung der
DAF, Radmannsdorf, telef. 521,

Za Kreis Krainburg DAF — Kreiswaltung,
Krainburg, Postfach 82, telef. 253,

Za Kreis Stein, DAF — Kreiswaltung Stein,
Kreishaus der NSDAP.

Zwischenwässern. Rojstva v novembru: Ol-
ga Miaker, Svilje; Vinzenz Bergant, Preska;
Olga Anna Wissiak, Senitschitz; Franz Jam-
nik, Untersentiza; Camillo Luigi Sirona, Pre-
ska; Stanislaw Jenko, Senitschitz. — Umrli
so: Vinzenz Bergant, Preska; Anton Hechber-
ger, Topol; Gregor Walt, Trnowetz; Dominik
Germ, Trnowetz; Franz Trampusch, Golwerdu.

St Veit a. d. Sawe. Rojstva v mesecu novem-
bru: Andreas Bontscha, Podgora; Franziska
Petatsch, Oberpirnitsch; Martina Knifitz, Ta-
zen; Maria Jasbets, Oberpirnitsch; Peter Gut-
nik, Polane; Wladimir Jama, Polane; Martha
Daker, Obergamling; Zita Justin, Mittergam-
ling; Silvester Schusterschitz, Dvor; Stanisla-
wa Zedlinsk, Gunzle; Johann Lotritsch, Unter-
pirnitsch; Friederike Mersche, Obergamling;
Andreas Jakopitsch, Unterpirnitsch; Olga Sa-
jowitz, Dvor; Veronika Kral, St. Veit a. d.
Sawe; Andreas Lapainar, Weichseldorf; And-
as Tomschitz, Tazen. — Umrli so: Bernharde
Wochinz, Povodje; Johann Beslei, Oberpi-
rnitsch; Walter Rothe Pol. Panzerkomp., St.
Veit a. d. Sawe; Johanna Kreger, Weichsel-
dorf; Johann Zehrer, St. Veit a. d. Sawe; Ma-
ria Jasbets, Oberpirnitsch.

Woditz. V novembru so se rodili: Stanislaw
Rosmann, Woditz; Maria Rosmann Bukowitz;
Peter Gerkmann, Schenkenthurm; Paul Gerk-
mann, Schenkenthurm; Gisela Starzacher,
Repne. — Umrli je: Josef Bergant, Repne.

11. das Versprechen - die Versprechungen
— obljuba - obljube
12. das Lob - die Lobsprüche — pohvala -
pohvale
13. der Rat - die Ratschläge — nasvet -
nasveti
14. das Unglück - die Unglücksfälle — ne-
sreča - nesreče

Einige Sprichwörter

1. Bevor der Mensch anfängt, für sich zu
sorgen, hat er von seinen Eltern be-
reits soviel empfangen, daß er schon
sehr tief verschuldet ist.
2. Dummheit und Stolz wachsen auf ei-
nem Holz
3. Du kannst dir jeden Feind versöhnen
und verbinden, nur bei dem Neider
wirst du niemals Gnade finden.
- Preden začne človek sam zase skrbeti, je
od svojih staršev že toliko prejel, da je že
zelo globoko zadolžen.
- Neumnost in ponos sta iz istega lesa.
- Z vsakim sovražnikom se lahko pobotaš in
zvežeš, samo z zavistnikom ne.

Kurz aber gut

Als Friedrich II., König von Preußen,
einen Soldaten sah, der eine Schramme im
Gesichte trug, fragte er ihn: »In welcher
Kneipe hat man ihn so zugerichtet?« »In
jener, wo Eure Majestät die Zeche bezahlt
haben, bei Kolline, entgegnete der Krieger.
Der König, der dort geschlagen worden
war, fand die Entgegnung sehr treffend.

Wörter

1. Schramme, die — brazgotina, praska
2. Kneipe, die — krčma
3. sich zurechten — pripraviti, zdelati
4. die Zeche bezahlen — plačati zapitek,
račun
5. Krieger, der — vojščak
6. geschlagen werden — biti poražen,
premagan
7. Entgegnung, die — odgovor
8. etwas treffend finden — smatrati kaj
za točno, za dobro povedano,

Bo svetu

Kdor hoče dolgo živeti, mora postati duhov-
nik, kajti ta poklic so nekateri danski zdrav-
niki, ki so pred kratkim zaključili zadnje to-
pogledne preiskave, označili za najbolj zdrave-
ga. Duhovnik lahko doseže zelo visoko starost
s svojim urejenim življenjem in s svojim mir-
nim duhovnim delovanjem. Vtem ko na. pr. v
istem času in ob istih prilikah umrje 100 du-
hovnikov, umrje približno 166 čevljarjev, sed-
larjev itd., 226 rudarjev in natakarjev celó
385. Kot nasprotje duhovniku torej menda na-
takar izvršuje najbolj nezdravi poklic. Kateri
poklic je za ženo najbolj zdrav, doslej še niso
ugotovili.

Ne vsakdanja prometna nezgoda se je pripetila
na državni cesti v okolici Selzthalu. Odha-
jajočemu avtobusu so se pripeljale nasproti
sani, ki jih je vlekel bik. Ko je ta zagledal
omnibus je zbežal in planil proti avtomobilu,
čegar svetilno napravo in hladilnik je s svojimi
rogovi tako poškodoval, da avtobus ni več mo-
gel nadaljevati svoje vožnje.

AMTICHE BEKANNTMACHUNGEN

Nährmittel statt Kartoffeln. Das Landesernährungsamt Kärnten gibt für den Reichsgau Kärnten und als Referat Ernährung und Landwirtschaft des GdZ für die besetzten Gebiete Kärntens und Krains in Ergänzung seiner Bekanntmachung vom 24. November 1943, betreffend Änderung der Speisekartoffelration, bekannt: Der Sonderbezugsausweis, welcher für die 56., 57. und 58. Zuteilungsperiode an die Inhaber des Bezugsausweises für Speisekartoffeln ausgereicht wurde, enthält insgesamt 12 Abschnitte über je 175 Gramm Nährmittel. Innerhalb der Menge von 175 Gramm Nährmitteln können auf die einzelnen Abschnitte bis zu 50 Gramm Teigwaren ausgegeben werden. Im übrigen sind auf diese Abschnitte Nährmittel auf Getreidebasis, einschließlich Hirse auszugeben. Soweit bei den Lebensmitteleinzelhändlern noch Restbestände an Hülsenfrüchten vorhanden sind, können diese an Stelle von Getreidenährmitteln in gleicher Menge ausgegeben werden. Die Nährmittelabschnitte für die 56. Zuteilungsperiode (vom 15. November bis 12. Dezember 1943) dürfen noch bis 18. Dezember 1943 entgegengenommen und beliefert werden. Klagenfurt, den 11. Dezember 1943. Landesernährungsamt Kärnten.

Lehrabschlußprüfungen. Die Gauwirtschaftskammer Kärnten hält in den Monaten Jänner und Februar 1944 die nächsten regelmäßigen Lehrabschlußprüfungen ab. Alle in der Lehrlingsrolle der Gauwirtschaftskammer Kärnten geführten kaufmännischen Lehrlinge (auch die kaufmännischen Lehrlinge des Handwerks) sowie alle gewerblichen Lehrlinge der Industrie (nicht des Handwerks), die spätestens am 30. April 1944 ihre Lehrzeit beenden, des weiteren alle männlichen Lehrlinge der vorerwähnten Berufswege, insofern sie dem Geburtsjahrgang 1926, 1925 und 1924 angehören und ihre Lehrzeit längstens am 31. Oktober 1944 beenden, haben sich bis zum 31. Dezember 1943 zur Lehrabschlußprüfung anzumelden. Dasselbe gilt für alle Anlernlinge, deren Ausbildungszeit längstens am 30. April 1944 zu Ende geht. Die Prüfungsanmeldungen sind mittels der vorgeschriebenen Drucksachen bei der Gauwirtschaftskammer Kärnten, Dezernat für Berufsausbildung in Klagenfurt, Bahnhofstraße 42, einzureichen. Es wird gebeten, die Einzahlung der Prüfungsgebühren mittels Zahlkarte vorzunehmen und den Einzahlungsschein in die Anmeldung einzukleben. — Die Gauwirtschaftskammer Kärnten.

MALI OGLASI

Služba dobi

Samostojna, zanesljiva hišna pomočnica nad 18 let stara, ki ima rada otro-

ke, dobi radi Deklico, zdravo, siroto brez staršev, od 8 do 12 let, vzamem za svojo. Dopise na K. B. Klagenfurt pod „Oberkrainer“, 5803-1

SENF

Fabrik C. Wenger Klagenfurt

Die stärkenden

Magen- und Verdauungsstropfen „Ledaufililar“

wieder ernährend

„Schubert“-Apotheke

Wien XII
Gierstergasse 5

FRAGEN SIE IHREN KAUFMANN!

Več prešivalk (šeparic), sprejememo tudi na dom. Schuhfabrik Obereder, Krainburg, Veldeserstraße 41. 1439-1

Išče se k dobri družini v Krainburgu deklo z opravljenim dolžnostnim letom ali mlajše dobro in čisto deklo za hišno pomočnico. Ista bi smela stati novati eventualno tudi doma. Več ustmeno. Naslov pri K. B. Krainburg, 2009-1

Služkinjo na malo kmetijo sprejemem takoj, ali z novim letom. Naslov pri K. B. Krainburg pod 2001-1

Sprejmemo se mlinar za valjni mlin, hlapec za kmetijsko in deklo za kmetijsko v mlino. 5705-1

Vajenca za krznarsko obrt in šiviljo, četudi ne prav dobro izurjeno, sprejemem takoj. Rudolf Bertschitsch, Kürschner — Krainburg, Valvasorpl. 13. 2018-1

Sodarskega pomočnika z vso oskrbo v hiši, sprejemem takoj ali pozneje. So-

darstvo Homan, Wart 27, Labore pri Krainburgu. 2045-1

Službe išče

16 letna deklica z dovršenim dolžnostnim letom se želi izučiti v trgovini z mešananim blagom najraje v Krainburgu ali okolici. Zna nemško. Nastop takoj ali z novim letom. Ponudbe na K. B. Krainburg pod „Postena“, 5803-2

16 letni fant, kmetski sin, bi se rad izučil krojaške obrti. Ponudbe na K. B. Krainburg pod 2028-2.

Upokojenec išče primerne zaposlitve kot pisarniška moč, skladiščnik ali kaj sličnega. Pisemne ponudbe je poslati na K. Bote Krainburg pod 2028-2.

Išče se za nakup nekaj vagonov smrekovega, jelkovega, borovega lesa, 19, 24 in 26 mm, 8 do 17 cm, paralelno ali konično, iz žage vseh kakovostnih razredih. Visoka stopnja nujnosti. Ponudbe na Hans Treninger, Holzgroßhandel, Klagenfurt, Völkermarkter Straße, Bahnübersetzung, 1083-7

Prodaj

Stare, dobro ohranjene stenske in žepne ure prodam ali zamenjam. Naslov pri K. B. Krainburg pod 2012-6

Prodaj štirioglatno železno peč v dobrem stanju, pripravno za delavnico ali sobo za 100 RM. Na ogled v Nožicah št. 36, Holm pri Steinu. 2016-6

Prodaj voznega konja. Poschenk 14 pri Zirklach, Oberkrain. 2024-6

Prodaj 10 raznobarnih, že ustrojenih zajčjih kožic. Janko Michael, Falkendorf 22. P. Krainburg. 2023-6

Prodaj ali zamenjam vola za kravo mlekarico. Naslov pri K. B. Krainburg pod „Ugodno prodaj“, št. 2038-6

Tobačno seme s popolnimi navodili za setev, pridelavo in pripravo za kajenje stalno razpošiljam. Naročilo priložiti 4 RM. Ignaz Medved, Völkermarkt, Krainburg, Seelandstraße 94. 2004-7

Išče se za nakup nekaj vagonov smrekovega, jelkovega, borovega lesa, 19, 24 in 26 mm, 8 do 17 cm, paralelno ali konično, iz žage vseh kakovostnih razredih. Visoka stopnja nujnosti. Ponudbe na Hans Treninger, Holzgroßhandel, Klagenfurt, Völkermarkter Straße, Bahnübersetzung, 1083-7

Kupim dobro ohranjeno mlatilnico, gepelj in rezalnik. A. Huber, Watschkau 4, Benedikten i. d. B. 2017-7

Kupim tenisodbi-jače (reket) z žogami. Eleonore Kunz, Am Hang 150, Krainburg. 2019-7

Kupim elektro-motor 4½ do 7 Ph. Ponudbe na K. B. Krainburg pod 2025-7.

Kupim rabljeno, četudi bolj slabo nakovalo

(ambos). Ponudbe na K. B. Krainburg, pod 2056-7.

Menjam
Kravo mlekarico dam za brejo kravo ali za žrebe. Razliko doplačam. Naslov pri K. B. Krainburg pod št. 2005-15

Rjavo smučarsko jopo zamenjam za radio „Volks-empfinger“. Ponudbe na K. B. Krainburg pod 2006-15

Brejo svinjo zamenjam za debelega prašiča za zakol. Naslov pri K. B. Krainburg pod 2008-15

Zajke, belgijski orjak, plemenske — zamenjam za krmo, event. jih tudi prodam. Bar. Krainburg, Habichtgasse 9. 5805-15

Zamenjam plemenskega vola za kravo mlekarico, brejo. Vol je sposoben za klanje ali za plem. Naslov se izve pri K. Bote, Krainburg pod „Zamenjam“ št. 2036-15.

Menjam prima jazz trubo za njem listino s Kennkarto, živilskimi kartami in 50 RM gotovine. Dotična oseba, ki je po povpraševanju vzela suknjič s seboj, se naproša, da ga odda po stajnemu uradu železnice v Krainburg, da ne bo sitnosti. 2023-22

V torek, dne 7. XII. sem v vlaku Steinbrück-Edlingen pozabil moder površnik z usnj. rokavicami, denarnico in 265 RM in 25 kg Eisenscheina. Najditelju plačam ob vrnitvi tam. 2021-23.

V ponedeljek, dne 6. XII sem v vlaku Krainburg-Schraunitz pozabil rjav zimski suknjič in v njem listino s Kennkarto, živilskimi kartami in 50 RM gotovine. Dotična oseba, ki je po povpraševanju vzela suknjič s seboj, se naproša, da ga odda po stajnemu uradu železnice v Krainburg, da ne bo sitnosti. 2023-22

V torek, dne 7. XII. sem v vlaku Steinbrück-Edlingen pozabil moder površnik z usnj. rokavicami, denarnico in 265 RM in 25 kg Eisenscheina. Najditelju plačam ob vrnitvi tam. 2021-23.

Dobro možko kolo zamenjam za čevlarski cilinder, šivalni stroj proti izravnavi vrednosti. Stritar Karl, Senovo 80 pri Reichenburgu. 2050-15

Dam 9 let stara rega voznega kolo za brejo kobilu. Kvas Johann, Salog 16, Post Komenda. 2058-15

Zamenjam dvo-sobno stanovanje v Jarschach za eno ali dvosobno v Domschallach. Pismene ponudbe pod „Lepo stanovanje“ na K. B. Krainburg pod 2053-15.

Izpuhieno
V nedeljo 5. 12. sem pozabil v popoldanskem vlaku proti Laak siv trenchcoat plašč z monogramom A. G. Najditelja prošim, da ga proti nagradi odda pri K. B. Krainburg pod 2003-22.

V ponedeljek, dne 6. XII sem v vlaku Krainburg-Schraunitz pozabil rjav zimski suknjič in v njem listino s Kennkarto, živilskimi kartami in 50 RM gotovine. Dotična oseba, ki je po povpraševanju vzela suknjič s seboj, se naproša, da ga odda po stajnemu uradu železnice v Krainburg, da ne bo sitnosti. 2023-22

V torek, dne 7. XII. sem v vlaku Steinbrück-Edlingen pozabil moder površnik z usnj. rokavicami, denarnico in 265 RM in 25 kg Eisenscheina. Najditelju plačam ob vrnitvi tam. 2021-23.

V ponedeljek, dne 6. XII sem v vlaku Krainburg-Schraunitz pozabil rjav zimski suknjič in v njem listino s Kennkarto, živilskimi kartami in 50 RM gotovine. Dotična oseba, ki je po povpraševanju vzela suknjič s seboj, se naproša, da ga odda po stajnemu uradu železnice v Krainburg, da ne bo sitnosti. 2023-22

V torek, dne 7. XII. sem v vlaku Steinbrück-Edlingen pozabil moder površnik z usnj. rokavicami, denarnico in 265 RM in 25 kg Eisenscheina. Najditelju plačam ob vrnitvi tam. 2021-23.

V ponedeljek, dne 6. XII sem v vlaku Krainburg-Schraunitz pozabil rjav zimski suknjič in v njem listino s Kennkarto, živilskimi kartami in 50 RM gotovine. Dotična oseba, ki je po povpraševanju vzela suknjič s seboj, se naproša, da ga odda po stajnemu uradu železnice v Krainburg, da ne bo sitnosti. 2023-22

V torek, dne 7. XII. sem v vlaku Steinbrück-Edlingen pozabil moder površnik z usnj. rokavicami, denarnico in 265 RM in 25 kg Eisenscheina. Najditelju plačam ob vrnitvi tam. 2021-23.

predmetov visoko nagrado: Go-spodični iz Krainburga pa ravnotako, če mi pomaga do izsleditve. Oddati na Franz Dernouschek, Edlingen 6. 2046-22

Dne 6. t. m. mi je na kolo-dvoru v Krainburgu zmanjkala velika svetlorjava usnjata aktovka z vsebino perila in ključev. Izsleditelju ali onemu, ki vrne aktovko, plačam visoko nagrado in naj javi na K. Bote Krainburg pod „Nagrada“ 2040-22.

Dne 10. decembra zvečer sem na cesti od Orehka do železnadvoza v klan-cu Krainburg, zgubil žensko zapestno uro z jermenom. Najditelju plačam 100 RM Nagrade. — Oddati pri K. B. Krainburg pod 2055-22.

Razno
Cevlje, damske in moške (Straßenschuhe) na Bezugschein L izdeluje po meri Maria Peklenik, Krainburg, Bergstraße 15. 1404-23

Oseba, ki je vzela v čakalnici dentista Holz-hackerja dne 30. XI. damski dež-nik, se poziva, da ga takoj vrne na isto mesto, ker je dobro znana, sicer... 2029-23

V ponedeljek, dne 29. XI. v Krainburgu pred trgovino Butschar, pekarna Am Baum-z garten pozabil garten pozabil garten ali odloženo že rabljeno možko izkazilo isto-tam. 2021-23.

V ponedeljek, dne 29. XI. v Krainburgu pred trgovino Butschar, pekarna Am Baum-z garten pozabil garten pozabil garten ali odloženo že rabljeno možko izkazilo isto-tam. 2021-23.

V ponedeljek, dne 29. XI. v Krainburgu pred trgovino Butschar, pekarna Am Baum-z garten pozabil garten pozabil garten ali odloženo že rabljeno možko izkazilo isto-tam. 2021-23.

V ponedeljek, dne 29. XI. v Krainburgu pred trgovino Butschar, pekarna Am Baum-z garten pozabil garten pozabil garten ali odloženo že rabljeno možko izkazilo isto-tam. 2021-23.

Strokovnjaška popravila poljedelskih strojev
izvršuje
Franz Kremser,
Landmaschinenbau, St. Veit a. d. Sawa
Prijavite svojo mlatilnico za popravilo najkasneje do 15. januarja 1944

Kaufhaus
HERBST
Klagenfurt
Kinderbetten

ESSIG
Fabrik C. Wenger, Klagenfurt

KAFFEE ERSATZ
Fabrik C. Wenger, Klagenfurt

Blagajne,
varne pred ognjem in v vsem omare za spise in knjige.
HANS WERNIG.
Klagenfurt Heydichstraße 39

V globoki žalosti naznanjamo vsem sorodnikom prežalostno vest, da je naš nad vse ljubljani sin, brat

Martinjak Vinzenz

Soldat v nekem Gren. reg.

star komaj 19 let dne 16. X. 1943. na Vzhodu padel junaške smrti. Pokopan je na nekem voj. pokopališču. Vse naše upanje in življenska sreča počiva daleč proč od ljube mu domovine.

Bodi mu lahka tuja zemlja.

Michestätten, 11. 12. 1943.

Zalujoči oče in mati,
brata in sestre.

Zahvala

Ob priliki nenadne smrti mojega dragega soproga in ata

Antona Kosmatscha

se tem potom vsem in vsakomur za izraženo sožalje pristrčno zahvaljujem.

Posebno zahvalo izrekam občini Aßling za izkazano pomoč, gg. ing. Peruzziu in mojstru Suschinu, ter g. župniku, in vsem drugim, ki so poklonili venci in mojega pok. soproga spremili na zadnji poti.

Franziska Kosmatsch, roj. Notsch
vdova
Anton, sinček

Zahvala

Javljamo vsem sorodnikom in znancem tužno vest, da je 6. t. m. umrla v Ljubljani moja ljuba žena, zlata skrbna mamica, stara mama, sestra, teta, gospa

Theresie Kregar roj. Bitenz

Pogreb ljubljene mame je bil 8. t. m. ob 3. uri popoldne iz hiše žalosti v Vižmarjih št. 59, na farno pokopališče v St. Veit.

Zahvaljujemo se vsem, ki so nam stali v težkih urah ob strani in, ki so olepšali njeno zadnjo pot v večnost. Blago mamo priporočamo v pobožno molitev in lep spomin.

St. Veit, Laibach, Krainburg 14. decembra 1943.

Andrej Kregar, mož, Theresie por. Richar, Viktor, Ivan, Mirko, Mitzi, por. Konevitz, otroci. Lado Richar, Franz Konevitz, Anna roj. Tschimschar, Lentschka roj. Strukel, zeta in snahi. Jaka, Paule, Mizka, bratje in setre — Miha, Juri, Majda, Janez, Martina, Gizela, Metka, Franzl, Viktor vnuki in vnukinje.

Vsem sorodnikom prijateljem in znancem naznanjamo žalostno vest, da nam je dne 9. XII. 1943. v Klagenfurtu v bolnici umrla moja draga žena in naša zlata mamica

Franziska Medwed roj. Knifitz

v starosti 58 let.

Pripeljali smo jo domov v Tazen in jo dne 12. XII. pokopali na domačem pokopališču v St. Martinu.

Priporočamo jo v blag spomin in molitev.

Tazen, 10. decembra 1943.

Zalujoči soprog Martin Medwed,
sinovi, hčere, bratje sestre in ost. sorodstvo.